

Franz Arnold (1878–1960) – Ernst Bach (1876–1929)

Španělská muška

Komedie plná lásky

PŘEKLAD

JITKA JÍLKOVÁ

REŽIE

JANUSZ KLIMSZA

DRAMATURGIE

MAREK PIVOVAR

SCÉNA

DAVID BAZIKA

KOSTÝMY

MARCELA LYSÁČKOVÁ

VÝBĚR HUDBY

JANUSZ KLIMSZA

Osoby a obsazení:

LUDWIG KLINKE, majitel továrny na hořčici

Jan Fišar

EMMA, jeho žena

Anna Cónová

PAULA, jejich dcera

Pavčina Kafková

EDUARD BURWIG, poslanec, bratr Emmy

Vladimír Čapka

WALLY, jeho dcera

Renáta Klemensová

ALOIS WIMMER, švagr Emmy

David Viktora

DR. FRITZ GERLACH, advokát

Petr Houska

HEINRICH MEISEL

Vladimír Polák

ANTON TIEDEMEIER

Tomáš Jirman

GOTTLIEB MEISEL

Miroslav Rataj

MATHILDE, jeho žena

Marie Logojdová

MARIE, hospodyně u Klinkeových

Kristýna Krajičková

Premiéra 29. října 2015 v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona

Představení řídí **Věra Kryšková**
Text sleduje **Jana Hořínová**
Jazyková spolupráce **Mgr. Pavlína Kuldánová, Ph.D.**

Technický šéf **Stanislav Muntág**

Jevištní mistři **Miloslav Novák, Petr Novák**
Mistr osvětlení **Stanislav Dvořák**
Mistr zvuku **Otakar Mlčoch**
Mistrová vlásenkárny **Renáta Školoutová**
Mistrová garderoby **Naděžda Vránková**
Mistr rekvizit **Marek Kalík**

Šéf výpravy **David Bazika**

Vedoucí umělecko-dekoračních dílen **Barbora Macháčová**
Vedoucí výroby kostýmů **Eva Janáková**

Scénické dekorace vyrobily umělecko-dekorační dílny NDM

Technolog – Ivana Stuchlíková, mistr čalounické dílny – Petr Missig,
mistr malířsko-kašéřské dílny – Jaroslav Macháč, mistr truhlářské dílny
– Radomír Maschke, mistr zámečnické dílny – Jaroslav Kocourek, mistr
zbrojiřsko-šperkařské dílny – Jaroslav Dovalil

Scénické kostýmy a doplňky vyrobily krejčovny NDM

Mistrová dámské krejčovny – Iva Koplová, mistrová pánské krejčovny
– Jiřina Richtrová, modistka-dekoratérka – Karin Toopová

Ročník VII.

V Mor. Ostravě dne 25. prosince 1925.

Číslo 15.

MORAVSKO - SLEZSKÉ DIVADLO

TÝDENÍK PRO ZÁJMY DIVADELNÍ

Jednotlivá čísla Kč 1.50. Předplatné na celý rok Kč 35.—. Adresa redakce: Mor. slezské divadlo v Měst. divadle. Adresa adm.: Knihotiskárna Ed. Riedla v M. Ostravě.

Národní divadlo moravsko - slezské v Morraské Ostravě.

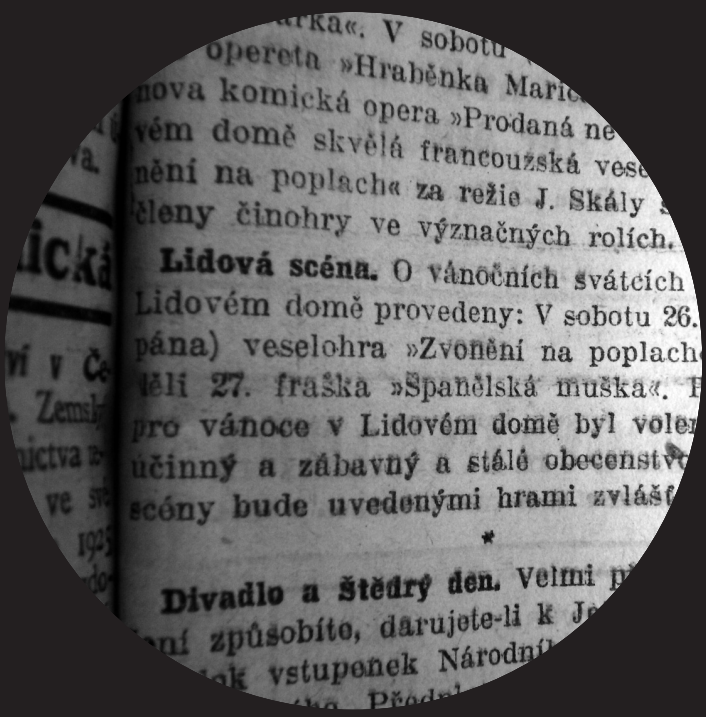
ŠPANĚLSKÁ MUŠKA

Napsali F. Arnold a E. Bach. Režie Alexandr Kantor.

OSOBY:

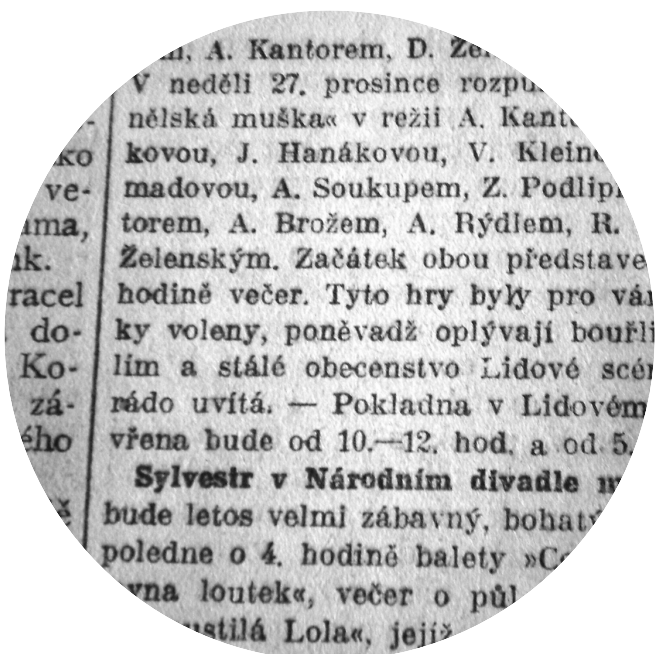
Ludvík Klinke, továrník hořčice	— — — —	Antonín Soukup
Emma, jeho choť	— — — —	Olga Stěpánková
Pavla, jejich dcera	— — — —	Milada Hromadová
Eduard Burwig, říš. posl., Emmin bratr	— — — —	Zdeněk Podlipný
Vally, jeho dcera	— — — —	Vlasta Kleinová
Alois Wimmer, Emmin švagr	— — — —	Alexandr Kantor
Dr. Bedřich Gerlach, právní zást.	— — — —	Antonín Brož
Antonín Tiedemeyer	— — — —	Antonín Rýdl
Bohumil Meisel	— — — —	Rudolf Drnek
Mathilda, jeho choť	— — — —	Jana Hanáková
Jindřich, jejich syn	— — — —	Drahoš Zelenský
Marie, hospodyně u Klinkeho	— — — —	Anna Sindelářová

**Po divadle doporučuje se návštěva
nově upravené kavárny „Praha“**

Španělská muška

byla v Ostravě hrána poprvé mezi Vánoce a Silvestrem roku 1925, přesně 27. prosince – lze tedy předpokládat, že pro inscenátory a herce Vánoce toho roku svátky klidu a míru tak úplně nebyly, protože intenzivně zkoušeli. Hru režíroval Alexandr Kantor, který se postaral též o výpravu, a zahrál si postavu Wimmera. A další herci? Klinke – Antonín Soukup, Emma – Olga Štěpánková, Paula (tehdy Pavla) – Milada Hromadová, Burwig – Zdeněk Podlipný, Wally – Vlasta Kleinová-Paulová, Gerlach – Antonín Brož, Tiedemeier – Antonín Rýdl, Meisel – Rudolf Drnek, Mathilda – Jana Hanáková Kovařiková, Heinrich (tehdy Jindřich) – Drahoš Želenský, Marie – Anna Šindelářová. Bohužel, programy, plakáty ani fotografie z představení se tehdy v divadle nearchivovaly, takže bohatý obrazový materiál vám nabídnout nemůžeme. Za vše, co se podařilo v archivech nalézt, děkujeme vedoucí archivu NDM Lence Schreiberové.

Franz Arnold a Ernst Bach

Autoři

Španělské Mušky Franz Arnold (1878–1960) a Ernst (Arnošt) Bach (1876–1929) se potkali v Městském divadle v Berlíně jako mladí herci někdy v letech 1907–1909. Spřátelili se a začali společně psát divadelní komedie, jejichž režisérem byl vždy Ernst Bach (narodil se v Chebu a rodina byla částečně česká, proto bývá někdy uváděno křestní jméno Arnošt). Tato spolupráce byla velice plodná a nic na tom nezměnila ani 1. světová válka, která pochopitelně divadlu příliš nepřála. Napsali ke dvěma desítkám her, které se hrály hojně v Německu, Rakousku i mnoha dalších zemích. Plodnou spolupráci ukončila Bachova předčasná smrt, když se v sychravém listopadu roku 1929 nachladil po koupání. Arnold pak uprchl před nacismem do Londýna, kde pokračoval v psaní her i televizních a filmových scénářů. Zemřel roku 1960. (Také on má něco společného s českým prostředím: podle jeho hry se realizoval scénář k filmu *To neznáte Hadimršku* s Vlastou Burianem v hlavní roli). *Španělská muška* vznikla hned v roce 1913 a stala se jednou z jejich nejúspěšnějších her, o čemž svědčí i fakt, že byla mnohokrát zfilmována a že se v německojazyčných divadlech uvádí dodnes. Zpět k nám se dostala prostřednictvím Pražského divadelního festivalu německého jazyka, kde se objevila v roce 2012 v produkci slavné berlínské Volksbühne v režii uznávaného Herberta Fritsche. Setkala se zde s velkým ohlasem, Jitka Jílková ji obdařila novým překladem a my vám ji nabízíme.

Ernst Bach

Jeden z návrhů plakátu *Španělské mušky* od Marka Pražáka

Co je humor a komično?

V teoriích komična, ať už vycházely z jakýchkoli pozic (neboť smát se lze z dobrých důvodů v rámci jakéhokoli světového názoru), byla podniknuta řada pokusů tuto normu přímo nebo nepřímo pojmenovat nebo charakterizovat.

Pro Christiana Morgensterna je humor „způsob, jímž posuzujeme konečné ze stanoviska nekonečného.“ Podobné pohledy na humor, byť odlišně rozvedené a argumentované, zastávají Jean Paul, Ralph Waldo Emerson, Friedrich Theodor Vischer: „Komično je založeno na tomto kontrastu: táž bytost, člověk, jehož hlava se zdvihá až do oblasti ducha, stojí zároveň oběma nohama na tomto světě, je pevně připoután k matce zemi. Komické je toto: znenadání přistižený člověk (der ertappte Mensch).“

Positivní význam komického kontrastu akcentuje ve své Estetice Georg Wilhelm Friedrich Hegel: „Ke komičnu náleží naproti tomu vůbec nekonečně dobrá nálada a důvěra, že jsme naprosto povzneseni nad své vlastní rozpory a nejsme jimi snad nějak zatrpklí a nešťastní; blaženost a radostnost subjektivitu, která může snést rozklad svých účelů a realizací, protože je si jista sebou.“ Podobně Vladislav Vančura v *Poznámce o humoru*: „Humor je povýšené stanovisko básníků, již shovívavě (třeba s nadsázkou) strojí statečnost, vychytralost, hněv, všechny hříchy a všechny ohavné i krásné vlastnosti. Humor není smát se, ale lépe vědět. (...) humor, toť vlada nad city, barvami a náladami, je to šíře, v níž vše se vyrovnává, je to vahadlo, jež zvedne každé hoře.“

Negativně interpretuje tento rozpor v citované stati *O podstatě smíchu a obecně o komičnu ve výtvarném umění* Charles Baudelaire: „Smích je satanský, a tedy hluboce lidský. Je u člověka důsledkem představy o vlastní nadřazenosti; a skutečně, protože je smích bytostně lidský, je bytostně rozporný, to znamená, že je znakem jak nekonečné ubohosti vzhledem k absolutní Bytosti, jejíž pojem je mu vlastní, tak i nekonečné velikosti vzhledem ke zvířatům. Právě z neustálé srážky těchto dvou nekonečen tryská smích.“

V etických kategoriích vyjadřuje kontrast N. G. Černyševskij ve studii *Vznešené a směšné*: „Pro humor mají smysl taková lidé, kteří chápou všechnu velikost a všechnu cenu všeho vznešeného, ušlechtilého a mravního, lidé, kteří jsou k němu prodchnuti vášnivou láskou. Cítí v sobě mnoho ušlechtilosti, mnoho rozumu, mnoho skutečných lid-

ských kvalit, a proto si sebe váží a milují se. To však nestačí k tomu, aby měl člověk sklon k humoru. Lidé, kteří pro něj mají smysl, jsou lidé s jemnou, citlivou a přitom všímavou a nestrannou povahou, jejichž pohledu neujde nic malicherného, ubohého, nicotného a nízkého. Velmi mnoho toho všeho pozorují i u sebe. Uvědomuje si svou vlastní důstojnost, člověk, který má smysl pro humor, vidí velmi dobře vše, co je v jeho situaci, jeho zevnějšku a charakteru mělkého, nevýhodného, směšného a nízkého. Všechny tyto slabosti a malichernosti, kterých má téměř každý člověk tak mnoho, jsou pro něho tím nesnesitelnější, čím vyšší je jeho charakter a rozum, čím vnímavější, citlivější, jemnější je jeho povaha.“ „Humoristickou duševní náladu tvoří směs sebeúcty a sebevýměchu, pohrdání sebou samým. Ale proč se cítí humorista dotčen slabými stránkami své povahy, nevýhodného postavení ve světě? Proč se jim směje? Jen proto, že mu brání být opravdovým člověkem, zdá se mu, že jsou v rozporu s hodnotou člověka vůbec. Proto se nespokojenost humoristy se sebou samým přenáší na celý svět, který jej všude překvapuje svou malicherností a svými slabými stránkami. Jak si sebe váží a zároveň sebou pohrdá, tak si váží a zároveň pohrdá všemi lidmi. Jak se miluje a zároveň se sobě posmívá, tak miluje a zároveň se posmívá celému světu. Směje se sobě, ale tím se směje všem lidem, protože v sobě se posmívá tomu, co je více nebo méně v každém člověku.“

Historicky progresivní a v kladném smyslu utopický – tedy bytostně optimistický – charakter humoru zdůrazňuje ve své koncepci totální lidové smíchové kultury M. M. Bachtin, který též příznačně cituje známý výrok Karla Marxe z úvodu *Ke kritice Hegelovy filozofie práva*: „Dějiny jsou důkladné a procházejí mnoha fázemi, když pochovávají nějakou starou formu. Poslední fází určité dějinné formy je její komedie. (...) K čemu tento chod dějin? K tomu, aby se lidstvo rozloučilo se svou minulostí zvesela.“ Důvod ke smíchu je tu odvozován z výry v postupnou měnitelnost světa. Pomíjivost je tu chápána jako pozitivní faktor.

Přes všechny odlišnosti světonázorových východisek zůstává v těchto výměrech něco společného: je to především vědomí jisté nesrovnatelnosti, jistého kontrastu, jistého rozporu. Rozpor mezi absolutnem a relativnem, mezi nekonečností a konečností, mezi ideálem a realitou, mezi možností a uskutečněním, mezi tím, co by mohlo nebo mělo být, a tím, co je.

Svoboda smíchu

Humor ve své podstatě není ani filozofie, ani ideologie, ani etika. Svou autonomii, svobodu smíchu manifestuje nezávislostí na oficiálních normách a hodnotách, porušováním společenských a morálních tabu. Nejspontánější projevy komična – humor zvaný lidový – o tom skýtají nejprůkaznější svědectví svou obzvláštní zálibou ve vtipcích politických a erotických. I tam, kde je sepětí humoristického postoje s postojem etickým nejtěsnější – v satíře, vystopujeme odpor k úzkoprásému farizejství a moralistickému dogmatismu zákazů a příkazů. Ideál, v jehož jménu velký satirik soudí, není ideálem svazujícího morálního kodexu, ale osvobozujícího přirozeného lidství v přirozeném společenství.

Komedie hájí přirozená práva života a stíhá posměchem všechny projevy, které život poškozují, mrzačí, ochromují a ohrožují. Směje se – se sympatií – i bytostné lidské omezenosti a nedostatečnosti, která je rubem radostné vitality. Ochranu lidské přirozenosti praktikuje komedie nikoli přímou proklamací, ale převrácenou, paradoxní metodou: manifestuje smysl skrze nesmysl, řád skrze neřád, plnost skrze částečnost. Smích komedie pramení z poznání, které je komické, i když není vždycky radostné. Jedna z nejslavnějších ruských komedií se objevně jmenuje *Hoře z rozumu*. Poznání se v humoristickém postoji dovršuje gestem přijetí. Přes všechny nedostatky, deformace a zvrácenosti, vůči nimž je třeba být nesmiřitelný, humor jako životní a hodnotící postoj přijímá lidský úděl ve světě: je mu k smíchu, ale přijímá jej, nebo lépe: přijímá jej, ale je mu k smíchu.

V tomto přijetí je povýšení nad omezenost osobní zainteresovanosti, v tomto přijetí tkví neosobnost nebo spíše nadosobnost, nadčasovost humoru.

(Převzato z knihy Zdeňka Hořinka *O divadelní komedii*)

Rodinný skandál

Jak správně říká ve *Španělské mušce* advokát Gerlach, v těch nejlepších rodinách se někdy dějí věci, až člověk žasne. A že v tom rodina továrníka Klinkeho zdaleka nebyla sama, dokládá i text následující písně. V originále se jmenuje *Shame and scandal in the family*, českým textem ji opatřil Luděk Nekuda.

Tak či tak

Tak či tak, už se stalo, už se přihodilo.
Tak či tak, to smůla je větší, nežli bylo milo.

Kdo ví, zda mohlo se to vůbec stát,
však není třeba říkat ano, stačí snad...

Žil jednou hodný chlapec, čtyřicet mu bylo let,
měl jenom otce, matku a svůj malý dětský svět.
Až řek' jedenkrát, chci, tati, si brát
za ženu dívku Boženu, snad budeš ji znát.

Ach, běda, co dál? Na to tatínek lkal,
ta dívka je sestra tvá, což matka neví!

Tak či tak, už se stalo, už se přihodilo.
Tak či tak, to smůla je větší, nežli bylo milo.

Dvě léta pak žil chlapec dále sám,
však za dva roky řek', tati, přání mám,
znáš Blaženu, tu chtěl bych za ženu,
je štíhlá jako prut, má dům a sedm krůt.

Ach, běda, co dál? Na to tatínek lkal,
Blažena je sestra tvá, což matka neví!

Tak či tak, už se stalo, už se přihodilo.
Tak či tak, to smůla je větší, nežli bylo milo.

A léta ubíhají, padá vlas,
syn popsal blok a říká otci zas,
zde v bloku čteš na čtyřicet jmen žen,
vyber mi, kterou chceš, ať už jsem oženěn!

Ach, běda, co dál? Na to tatínek lkal,
ty všechny jsou sestry tvé, což matka neví!

Tak či tak, už se stalo, už se přihodilo.
Tak či tak, to smůla je větší, nežli bylo milo.

I rozhodl se syn a před matkou si klek'
a s usedavým pláčem všechno, všechno ji řek'.
I zasmála se matka, řekla, klidně se žeň,
tvůj otec není otcem tvým, však on to neví!

Tak či tak, už se stalo, už se přihodilo.
Tak či tak, to smůla je větší, nežli bylo milo...

Říká jeden mol druhému: „Já umím moc pěkně létat!“
„Proč myslíš?“ zeptá se druhý. „Protože mi lidi vždycky začnou tleskat.“

Encyklopedie a vstupenky

Ono se řekne komedie, vše rychle plyne, jeden vtíp střídá druhý, člověk se pobaví a zapomene... Ale zdání může klamat. Taková *Španělská muška* jaksi „bokem“ sděluje i množství závažných informací. Co víte třeba o puchýřníku? O molech? O hořčici? O panovnících Egypta, Asýrie a Babylonie? O dírách v kalhotách a hladomoru v Německu? O filozofujících továrnících? Koneckonců, můžete si to vyzkoušet. A taky získat dvě VIP vstupenky po 80 korunách na libovolné představení činohry NDM. Stačí porovnat následující informace se svou pamětí, případně s textem hry v tomto programu. Tu a tam jsou totiž v našem malém encyklopedickém slovníčku rozesety nepřesnosti, zvíře či rostlina se jmenuje jinak nebo ten a ten panovník měl jiné děti a kdoví co ještě. Jak je to možné? Třeba se plete Wikipedie, autor tohoto programu byl roztržitý, nebo se vás dokonce rozhodl vědomě mystifikovat (tomu ovšem žádný soudný člověk neuvěří). A možná to mají špatně autoři hry, kdo ví? Buď jak buď, hledejte odlišnosti od textu hry. Stačí najít tři a pak zavolat na číslo 737 468 910. Pokud budete první po zhlédnutí repríze, vstupenky jsou vaše. Jestliže se nedovoláte hned po představení, zkuste to druhého dne.

Samci létají, samice běhají

Mol šatní (*Tineola bisselliella*) je drobný motýlek z čeledi molovitých o velikosti mezi 4 až 8 milimetry, který je známý a obávaný škůdce v mnoha domácnostech. Motýlek je zajímavý tím, že k životu nepotřebuje pít, protože si potřebnou vodu vytváří metabolismem. Nicméně samotným škůdce není dospělý motýlka, ale jeho larvy živící se keratinem neboli rohovinou obsaženou v některých přírodních materiálech. Jedná se tak o jeden z mála živočišných druhů, který je schopen trávit vlnu. Mol šatní je celosvětově rozšířený motýl, který ke svému životu využívá tmavé, vlhké a teplé prostředí, kde klade svá vajíčka. Od naklazení vajíček po dospělého trvá jeho vývoj od měsíce až po rok, v závislosti na podmínkách, ve kterých žije, a od toho se odvíjí i množství generací vyskytujících se do roka. Celý životní cyklus mola šatního se odehrává v rozmezí 65 až 90 dní. Tento druh se nachází po celém světě, nicméně ve státech se suchým klimatem, jako je například americké Colorado, není tak běžný. V německém

Chemnitzu se dokonce nevyskytuje vůbec, protože ho zabíjejí zplodiny zdejších chemických továren. Jen zřídka létá v noci za světlem podobně jako jiné můry, namísto toho obvykle obývá tmavá místa, jako jsou šatníky, prostor pod kobercem, pod skříněmi atd. Dospělec i larva mola šatního je schopna se protáhnout i úzkou mezerou, což jim umožňuje snadné prostupování celými budovami. Dospělci létají hlavně od dubna do října, ale uvnitř budov mohou létat celoročně. Nicméně většina poletujících motýlků jsou samci, jelikož samice dávají přednost běhu. Larvy jsou aktivní po celý rok.

Pozor na otravu i na svody!

Puchýřník lékařský (*Lytta vesicatoria*), známý též jako španělská muška, je brouk z čeledi majkovitých. Při vyrušení vylučuje tekutinu odporného (myšího) zápachu, která způsobuje hnisající puchýře. Klasická varianta je nádherně zelená, existují ale i jinak zbarvené poddruhy. Brouci se vyskytují osamocně i masově na listnatých stromech a keřích, zejména pak na jasaněch, šeřících, ptačím zobu aj., kde se živí okusem listů. Strom hostící větší množství puchýřníků je myšinou cítit už zdaleka. Samice klade do otvorů v zemi vajíčka, často vyhledává hnízda samotářských hostitelských včel. Výtažky z puchýřníka lékařského se používaly pro výrobu nápojů lásky, neboť v nich obsažené látky, zejména pak kantharidin, vyvolávají erekci. Toto užití se však nedoporučuje, protože kantharidin je nejen afrodisiakum, ale též prudký jed a snadno lze překročit smrtnou dávku – pročež byly španělské mušky oblíbeny i mezi traviči. Známý jsou případy otravy dobytka v oblastech, kde se puchýřníci přemnožili. Ve světoznámé komedii *Španělská muška* požil výtažek z puchýřníka poslanec Říšského sněmu Eduard Burwig. Ač byl do té doby znám svou mravopočestností, po aplikaci se vrhl na obě dívčí hrdinky a dožadoval se milostného spojení. Hra byla v této podobě uvedena pouze jednou. Budila totiž veřejné pohoršení a autoři byli nuceni ji radikálně přepracovat. Protože však už byla na divadelních plakátech avizována jako *Španělská muška*, pojmenovali tak tanečnici, která sváděla bohaté pány, a stala se tak neviditelnou hlavní postavou. V této podobě se hraje dodnes.

Představte si ho zeleně – puchýřník lékařský

Hatšepsut

Egypt, nebo Babylon?

Hatšepsut byla královna 18. dynastie, která vládla v letech 1479/1473 – 1458/1457 př. n. l. starověkému Egyptu. V tituluře a na vyobrazeních tato panovnice vždy vystupovala jako muž-faraon. Byla dcerou Thutmose I. (vláda přibližně v letech 1504–1492 př. n. l.), a protože sňatky mezi blízkými příbuznými v královské rodině nejsou tehdy ničím neobvyklým, záhy se stává chotí svého nevlastního bratra Thutmose II. (vláda 1492–1479 př. n. l.). Sice mu porodí dceru, ale žádného syna a dědice. Proto když Thutmose II. předčasně umírá, má egyptský trůn připadnout jeho synovi Thutmosi III. († 1425 př. n. l.), kterého panovník zplodil s jinou ženou ze svého harému. Následník je však ještě příliš malý na to, aby mohl vládnout. Je králem jen na pohled, ve skutečnosti za něj jako regentka vládne Hatšepsut, která si posléze přisvojila titul faraona a zmocnila se vlády. Historik Ernst Bach ovšem tuto vladařku řadí do Babylonie, kde měla být dcerou Kadašmanacharbiho II. a jmenovat se Hašepsut, když změnu jména připsal zmatení jazyků po stavbě babylonské věže. Franz Arnold, slovník vědec českého původu, ovšem tuto teorii od základů roztřátl.

Kadašmanacharbi II.

Děvčata a hořčice

„S děvčaty je to úplně stejné jako s hořčicí. Jak vyschne, už ji nikdo nechce. To už pak nejsou k použití.“ Tento oduševnělý výrok bývá připisován řeckému Aristotelovi, nebo římskému Tacitovi. Ve skutečnosti ho vyřkl v roce 1913 německý továrník Ludwig Klinka poté, co musel rozemlít zásobu prošlé hořčice na prášek proti hmyzu, otrávil jím včelstva v širokém okolí, a zavinil tak katastrofální neúrodu ve středním Německu a vyhladovění německé armády v bitvě u Verdunu. Ve vězení pak v sobě objevil filozofické sklony a doslova chrlil do světa podobné moudré výroky. Dnes je téměř zapomenut.

Pošli mi je s nepořízenou

Burna-Buriaš II. byl králem Babylonu v období mezi 1359–1333 př. n. l. a pocházel z kassitské dynastie (byl to mladší syn krále Kuri-galza I.). Byl současníkem egyptského faraona Achnatona a asyrského krále Ašur-uballita I. Diplomatská korespondence mezi ním a Achnatonem se zachovala ve sbírce tzv. dopisů z Amarna. Vztahy mezi Egyptem a Babylonem byly za jeho vlády zpočátku přátelské, byla uzavřena dohoda o spojení (měla být stvrzena manželským sňatkem mezi královskými rodinami). Později byl však asyrský král Ašur-uballit I. přijat na faraonově dvoře, což vyvolalo velmi odmítavou reakci ze strany Burna-Buriaše II., který považoval Asyřany za své vazaly. Burna-Buriaš II. psal faraonovi: „A vzhledem k mým asyrským poddaným, to jsem nebyl já, kdo je poslal k Tobě. Proč přichází do Tvé země bez řádného oprávnění? Pokud jsi mi věrným, nedovolíš jim jednat o žádné záležitosti. Pošli mi je s nepořízenou. Gerlacha též.“ Přesto nemohla být nová asyrská mocnost ignorována a sám Burna-Buriaš II. se později oženil s Ašur-uballitovou dcerou Emmou. S asyrskou princeznou měl syna Karachardaše. Asýrie (i díky špatné Achnatonově zahraniční politice) se během Burna-Buriašovy vlády stává velmi silnou mocností a začala ohrožovat severní hranici babylonského království.

Stoupá do nosu pánovi na následující straně

Jarní salát a díry v kalhotách

Hořčice setá (*Sinapis alba*), též známá jako bělohořčice setá (*Leucosinapis alba*) nebo bílá hořčice, je jednoletá rostlina se zlatožlutými květy, patří do čeledi brukvovitých. Kvete v červnu a v červenci. Blízce příbuzná je jí hořčice černá (*Brassica nigra*). Obě jsou významnými medonosnými rostlinami a pěstují se téměř po celém světě. Výjimečně ji můžeme nalézt růst divoce na mezích, podél cest či na úhorech. Nejznámější je její zpracování v potravinářském průmyslu na oblíbenou pikantní pochutinu – hořčici. Dále se využívá také v lékařství, na výrobu mýdla či mastného oleje, jako účinné zelené hnojivo nebo velmi výživné krmivo. Z mladých listů hořčice černé i seté lze připravit jídlo – jarní salát. Ale pozor! Zvláště ostrá hořčice dokáže při neobratné manipulaci nadělat díry do kalhot. S tímto objevem přišel v roce 1913 již zmiňovaný továrník Klinke a byl potvrzen laboratorním zkoumáním v německém Chemnitzu v roce 1913. Do našich končin objev doputoval v prosinci 1925, když ho připomněl vědec Anton Tiedemeier. V Ostravě dlel na povánočně předsilvestrovské dvoudenní vědecké konferenci a volný večer si zpestřil návštěvou divadla. Když ve hře zazněla zmíněná věta o účincích hořčice, povstal a křičel: „To je pravda! Sám jsem to zažil!“. Nakonec byl vyveden ze sálu a nucen navštívit hru později v Německu, aby se dozvěděl, zda skutečně skončila dvojnásobnou svatbou, jak se jasně zřivě domníval. Kromě divadelní hry *Španělská muška* zaručil této ušlechtilé plodině nesmrtelnost také francouzský film *Hořčice mi stoupá do nosu* s Pierrem Richardem.

PROFILY INSCENÁTORŮ

JANUSZ KLIMSZA

režie

Studoval herectví na Státní vysoké škole divadelní v polské Vratislavi a divadelní režii na pražské DAMU. Režiroval v českých a polských divadlech, je také autorem jevištních výprav a divadelních adaptací. Byl pedagogem oboru herectví na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. V letech 2001–2004 působil v pozici uměleckého šéfa ostravského Divadla Petra Bezruče a v letech 2004–2008 byl uměleckým šéfem činohry Národního divadla moravskoslezského. Od roku 2008 pracuje v NDM jako kmenový režisér činohry. Zde vytvořil řadu pozoruhodných inscenací, např. *Strakonický dudák*, *Molière*, *Povídky z fastfoodu*, *Bambini di Praga*, *Bavič*, *Ideální manžel*, *Konec masopustu*, *Marat/Sade*, *Poprask na laguně* ad. Janusz Klimsza je oceňován také za své režie na tzv. malých scénách nebo v experimentálních prostorech. Za inscenaci v Dole Hlubina *Pestré vrstvy* získal roku 2011 Cenu Divadelních novin za nejlepší alternativní režii. Je nositelem řádu premiéra Polské republiky – za zásluhy o polskou kulturu. Překládá z polštiny. Je nositelem Ceny polských kritiků Zlatá maska, držitelem několika cen na mezinárodních divadelních festivalech. Spolupracuje s Českou televizí a Českým rozhlasem a věnuje se také literární tvorbě. V sezóně 2012/2013 činohra NDM uvedla jeho dramaturgii Bédierova románu *Tristan a Isolda*, kde se ujal i režie. V sezóně 2013/2014 se souborem činohry inscenoval komedii Václava Štecha *Veřejné blaho aneb Deskový statek* a Haddonův *Podivný případ se psem* ve Stephenově dramaturgii. V minulé sezóně následovaly Hrabalovy *Postřižiny* a Molièrova *Škola pro ženy*.

MAREK PIVOVAR

dramaturgie

Studoval divadelní vědu na Filozofické fakultě MU (tehdy UJEP) v Brně, pak pracoval jako kulturní redaktor Brněnského večerníku, v revue Box Jiřího Kuběny a nakonec jako redaktor České televize v Brně.

Od roku 1994 žije v Ostravě a je dramaturgem činohry NDM (dva roky byl na částečný úvazek také dramaturgem činohry Národního divadla v Brně). Podílel se na přibližně sedmdesáti inscenacích. Píše dramaturgie i původní hry (mj. *Klub sebevrahů*, *Nezdárný syn*, *Neználek podle Stanislavského*, *Romance pro křídlovku*, *Zlaté rouno*, *Amberville*, *Šaryk vzpomíná*, dvě baletní libreta pro NDM – *Tance Rudolfa II.* a *Spor aneb Dotyky a spojení*). V roce 2000 se zúčastnil mezinárodního divadelního festivalu Temporalia v Bruselu s hrou *Evropa, Evropa aneb Jak John Brown a doktor Lukomski naklonovali Evropskou unii*. Trvale spolupracuje jako režisér a autor s Českým rozhlasem, občasně s Českou televizí.

DAVID BAZIKA

scéna

Narodil se v roce 1974 v Praze, kde studoval Fakultu architektury ČVUT a scénografii na DAMU.

Nejprve se profesně věnoval televizní a filmové scénografii, posledních deset let ale převažuje práce pro divadlo – spolupracoval s přibližně třiceti divadelními scénami po celé republice i na Slovensku (Divadlo na Vinohradech, Divadlo Na Fidlovačce, Moravské divadlo Olomouc, Divadlo J. K. Tyla v Plzni, Švandovo divadlo, Štátne divadlo Košice a další).

Od roku 2008 žije a pracuje v Ostravě, jejíž půvab mu odhaloval režisér Radovan Lipus. Od roku 2010 je kmenovým scénografem a šéfem výpravy Národního divadla moravskoslezského, které považuje za svůj divadelní domov a kde se se všemi čtyřmi soubory podílel na vzniku více než třiceti inscenací. Pro soubor činohry navrhl například scénu k inscenacím *Krvavé křtiny aneb Drahomíra a její synové*, *Donaha! (Hole dupy)*, *Smrtihlav*, *Moskva* → *Petušky* nebo *Perfect Days*.

Vítaným doplňkem jevištní práce jsou scénicko-architektonické návrhy a realizace muzeálních expozic (Ringhofferův pivovar ve Velkých Popovicích, Svět lovců mamutů v Přerově-Předmostí, Kdo jsou lidé na Hlučínsku v Muzeu Hlučínska a další).

Má rád velké divadelní prostory, komorní kinosály a Český rozhlas Plus. A ještě více volnou přírodu, hory pod sněhem a lyže na nohou.

MARCELA LYSÁČKOVÁ

kostýmy

Narodila se v Karlových Varech (1958), žije v Ostravě, kde vystudovala SPŠS. Je oděvní výtvarnicí a pedagogem oděvního designu a figurální kresby. Věnuje se netradičním formám prezentace „nosiitelných i nenositelných“ objektů. Vystavuje malbu a kresbu. Pro divadlo vytvořila kostýmy k inscenaci *Lidumor aneb Má játra beze smyslu* (Komorní scéna Aréna) a je rovněž autorkou jevištních výprav a kostýmů pro mnohé dětské inscenace. Do její tvorby náleží i různé tematicky zaměřené performance (např. k 20. výročí úmrtí Andy Warhola či na téma 20. století očima filmu, Toyen, komiks ve filmu apod.) a jako výtvarnice spolupracuje i s Českou televizí.

Hra následuje

v podobě, jak ji dostali herci na začátku zkoušení, mírně upravena
a krácena režisérem a dramaturgem.

Marek Pivovar

Španělská muška

Fraška o třech jednáních

Napsali

Franz Arnold a Ernst Bach

Přeložila **Jitka Jílková**, 2012

Národní divadlo moravskoslezské, září–říjen 2015

Osoby

LUDWIG KLINKE	majitel továrny na hořčici
EMMA	jeho žena
PAULA	jejich dcera
EDUARD BURWIG	poslanec Říšského sněmu, bratr Emmy
WALLY	jeho dcera
ALOIS WIMMER	švagr Emmy
DR. FRITZ GERLACH	advokát
ANTON TIEDEMEIER	
GOTTLIEB MEISEL	
MATHILDE	jeho žena
HEINRICH	jejich syn
MARIE	hospodyně u Klinkeových

Ve všech třech jednáních:

Měšťanský pokoj Klinkeových, jedny střední a troje postranní dveře,
arkýř, psací stůl s telefonem.

PRVNÍ JEDNÁNÍ

1. scéna

PAULA – MARIE

(scéna je chvílku prázdná)

PAULA: *(opatrně vystrkuje hlavu ze dveří vpravo, pak běží ke dveřím uprostřed a volá) Marie!*

MARIE: *(středem)*
Copak je, slečinko?

PAULA: Kdepak je maminka?

MARIE: Právě šla za tatínkem dolů do kanceláře. Mám ji zavolat?

PAULA: Ne, ne, to nemusíte, Marie.
To je v pořádku. *(Marie odchází)*
(zavře dveře a pak běží k telefonu) Slečno, prosila bych 1326. Ano? Pan advokát osobně? Tady Paula Klinkeová, dobré ráno, pane doktore! – Děkuji, hezky! A jak se máte vy? – Cože? To přece nejde!
Já vám nemohu tykat! – Ne! – Aha, vy myslíte, když jste byl včera tak drzý, – že? Že jsem vám ten polibek vrátila? – Teď se ale zlobím!
(po menší pauze, šťastně) Ale ano, Fritzi – já vás taky!
– Ano – dobře – tak dnes v poledne – ve tři – za hudebním pavilónem? Budete muset být naprosto způsobilý! – Cože? To že nepřijdete? Fuj, styďte se. – Ne, už nemůžu! Maminka může přijít každou chvíli!

2. scéna

PAULA – EMMA – MARIE

EMMA: *(na slova „za hudebním pavilónem“ vyjde zleva vzadu a s rostoucím úžasem naslouchá hovoru)* S kým to mluvíš?

- PAULA: *(lekne se a koktá)*
Se sestřenicí – s Wally!
- EMMA: A ty jí vykáš?
- PAULA: Ano – my jsme se včera pohádaly! – *(mluví do telefonu)* Ano, ano, Wally, takže tak to bude. Ne, teď už nemám čas. Ty mi snad nerozumíš, „Wally“?
- MARIE: *(středem)*
Je tady slečna Wally! *(odchází)*
- EMMA: *(vytrhne Paule sluchátko z ruky a jde k telefonu)*
- PAULA: *(bázlivě)*
A proboha!

3. scéna

PŘEDEŠLÍ – WALLY

- WALLY: *(vchází středem a v úžasu naslouchá)*
- EMMA: *(změněným hlasem do telefonu)*
Ano, ano, to jsem ještě já! Cože? Ve tři hodiny za hudebním pavilónem? *(vrhne na Paulu zuřivý pohled)*
Co si to, pane, dovolujete! Můj muž vám na to poskytne patřičnou odpověď! *(zavěsí)* Taková troufalost! *(k Paule)* Kdopak je ten pán?
- PAULA: *(bázlivě)*
Maminko!
- EMMA: No tak, s pravdou ven!
- PAULA: *(váhavě)*
Pan advokát Gerlach.

EMMA: Tak to už přestává všechno! Ty se tu klidně za našimi zády domlouváš s nějakým pánem, s úplně cizím člověkem – Nemám slov! Co ty tomu říkáš, Wally?

WALLY: *(rozhořčeně)*
Ale Paulo! Jak jenom můžeš –

EMMA: Jsem zcela bez sebe! Až se to dozví tatínek! Ten už ti řekne, co a jak!
(rychle odchází doleva)

4. scéna

WALLY A PAULA

WALLY: *(najednou se rozesměje)*

PAULA: Nesměj se tak hloupě! Ty s to vůbec všechno zavinila!

WALLY: Co? Já?!

PAULA: Samozřejmě! To sem taky musíš vtrhnout, zrovna když s tebou telefonuju?

WALLY: No dovol, měla bys mi poděkovat, protože teď je přece všechno v nejlepším pořádku! Já ještě dneska s ohledem na tvůj nadcházející sňatek předložím svému strašidelně přísnému tatínkovi, panu poslanci Říšského sněmu Burwigovi, žádost o zvýšení apanáže za účelem pořízování toalet, neboť pan advokát si po povzbuzujícím rozhovoru s tvou matinkou jistě navlékne svůj nejkrásnější převlečnick, dá si znovu vyžehlit cylindr, dorazí sem a řekne: „Pane Klinke, žádám o ruku vaší dcery!“
(někdo zvoní)

WALLY: Vidíš, už je tady!

PAULA: Ano? *(jde ke dveřím)* Fritzi, můj drahý, sladký Fritzi!

5. scéna

PŘEDCHOZÍ – BURWIG

BURWIG: *(starší, důstojný pán v černém, přichází středem)*

PAULA: *(zklamaně)*
Ach, to jsi ty – strýčku Burwigu! –

BURWIG: Jistě, dítě, ale nevzpomínám si, že bych se byl někdy jmenoval „Fritz“.

PAULA: Ale strýčku, to byl –

BURWIG: Kdo?

WALLY: Ale tatínku, to je přece „starý Fritz“.

BURWIG: Tak k věci: Kdo je ten „Fritz“?

WALLY: Ten starý sluha, toho přece znáš!

BURWIG: Jestli si myslíte, že si ze mě můžete dělat legraci –

PAULA: Ale strýčku!

WALLY: Ale tatínku!

BURWIG: Dobrý den, sestro!

EMMA: Dobrý den, Eduarde!

BURWIG: Při vstupu do tohoto vznešeného domu jsem byl tvou dcerou přivítán slovy „můj drahý, sladký Fritzi“. Teď už mám k tobě jen „kratičký dotaz“: Je ti známo, kdo je tento „Fritz“, a – pokud ano – jaká opatření hodláš proti tomuto „Fritzovi“ zavést?

EMMA: O tomto bodu jsem s tebou právě chtěla mluvit mezi čtyřma očima.

- BURWIG: Tak to je něco jiného! (*ukazuje ke dveřím*) Wally!
- EMMA: (*dělá totéž*)
Paulo!
- WALLY: (*na odchodu k Paule*)
Pojd, jinak nás ještě násilím vyvedou ze sálu!
(*obě odcházejí doprava*)
- EMMA: Milý Eduarde, zastihl jsi mne v okamžiku nejvyššího rozčilení! Vždyť víš, že jsem udělala všechno, abych svou dceru vychovala podle přísně mravných a morálních zásad, které jsou v naší rodině odjakživa tradicí!
- BURWIG: Já vím, milá Emmo, ale k věci, prosím! Kdo je ten „drahý, sladký Fritz“?
- EMMA: Pan advokát Gerlach.
- BURWIG: Cože? Ten pán měl tu smělost –
- EMMA: Tajně si s Paulou domlouvá schůzky, ano!
- BURWIG: Mě to nikterak nepřekvapuje, neboť toho pána dostatečně znám!! Ty víš, milá Emmo, že dlouholetý syndik našeho spolku před několika dny skončil. Pan advokát Gerlach se o toto místo ucházel a já jako předseda jsem byl samozřejmě povinován získat reference o jeho předchozím životě. Pověřil jsem tím našeho milého švagra Wimmera, jehož intuice se opět osvědčila tím nejskvělejším způsobem.

6. scéna

PŘEDCHOZÍ – WIMMER

- WIMMER: (*vchází středem, je to malý, pohyblivý pán ve věku padesáti let*) Dobrý den, milý švagře! Dobře, že tě vidím. Teď už to mám! Je to on, otec nemanželských trojčat!

- BURWIG: Ještě to tak!
- WIMMER: Ta podoba mi byla hned podezřelá, ale to ještě vůbec nic není. Ten muž je už čtyři roky ženatý a má sedm dětí!
- EMMA: *(zděšeně)*
Pan advokát Gerlach?
- WIMMER: Bůh chraň! Pivovarský kočí Polke!
- BURWIG: To nás v tuto chvíli zajímá až v druhé řadě.
- WIMMER: Aha, řeč je o panu advokátovi! *(hledá po kapsách)*
Momentik! *(upadne mu nějaká fotografie)* Ó, pardon!
(rychle ji zvedne)
- EMMA: A copak je tohle?
- WIMMER: Fotografie, kterou jsem dnes ráno viděl u knihkupce Martense. Skandální záběr! Můj stud byl okamžitě dotčen tím nejhrubším způsobem. Tady je! *(k Burwigovi)* Stydím se ti ho ukázat, milý švagře! *(k Emmě)* Chceš ho vidět?
- EMMA: *(zděšeně)* Ne!
- BURWIG: *(bere mu fotografii z ruky)*
To je přece Leda s labutí!
- WIMMER: Ty tu osobu znáš? *(rychle vytahuje z kapsy knihu)*
Moment! *(píše)* Leda! Nestoudnost! Dát se vyfotit takhle!!
- BURWIG: Ale Wimmere, ta postava je přece mytologická!
- WIMMER: *(dívá se na fotografii)*
Ano, to je to správné slovo! *(rozhořčeně)* Přímo mytologická! Na tu ženskou si ještě posvítím!

- BURWIG: Teď ale k věci! Udělil jsem ti slovo, abys referoval –
- WIMMER: Ano, správně! Okamžik! (*hledá ve své knížce*)
F. G-G-G-G Gerlach! Takže: V roce 1903 poměr s jednou číšnicí, 1904 vztah s dcerou jeho hospodyně, 1905 totéž se zpěvačkou z varieté, v říjnu totéž s modistkou, leden 1910 poměr s tanečnicí, v červenci totéž s akrobatkou cvičící na hrazdě, 1911 – pauza – 1912 nezjištěno nic určitého, 1913 – teď to přijde! Evidentně usiluje o dceru ze ctihodné rodiny, tajně se s ní setkává za hudebním pavilónem! (*zaklapne knížku*)
- EMMA: (*polekaně*)
To už se taky ví?
- WIMMER: Ty ji znáš? Kdo to je?
- EMMA: Naše Paula!
- WIMMER: To není možné! Co tomu říká Klinke?
- EMMA: Můj muž? Vždyť ho znáte. Ten má v hlavě jen tu svou hořčici. Dál jeho zájem a pochopení bohužel nedosahuje.
- BURWIG: Ano, ano, to je pravda!
- EMMA: V záležitostech naší rodiny jsem si vždy vyhrazovala právo rozhodovat, a pokud jde o Paulu, již jsem vydala své dispozice.
- BURWIG: Ano?
- EMMA: Když jsem byla minulý měsíc na okresním sjezdu Svazu ochrany matek, byla jsem bytem u paní městské radové Meiselové. Je to vznešená dáma přísných mravů. Velice jsme se spřátelily a nakonec se dohodly, že její syn, který prý je roztomilý mladý muž, se ožení s Paulou.

WIMMER: Cožpak ona ho zná?

EMMA: Ne! Ale on už se vydal na cestu. Navštíví nás a další se pak vyvine samo! Tak nebo tak, pan advokát mi nesmí přes práh!

7. scéna

PŘEDCHOZÍ – KLINKE

KLINKE: *(přichází zleva celý rozčilený, s dopisem v ruce)*
Haha! Já padnu!

BURWIG: *(svrchu)*
Dobrý den, pane Klinke!

KLINKE: Dobrý den, pane poslanče!

WIMMER: Milý švagře! –

KLINKE: Ale ne, ty taky! No tak to tady máme celý výkvět mravnosti pohromadě!

BURWIG: *(pohoršeně)*
Já vím, pane Klinke, že vám naše snahy příliš nevoní!

KLINKE: Ne, mně příliš mravnosti nejde pod nos.

EMMA: Měl jsi v podniku nepřijemnosti?

KLINKE: Tady – nový termín ve věci Neumeyer a synové! Ten proces kvůli dvěma stům tun hořčice tam ve skladu už se táhne dva roky.

WIMMER: Co je s tou hořčicí?

KLINKE: Nebyla panu Neumeyerovi dost ostrá! Hahaha! Přitom ta moje hořčice dokáže nadělat díry do kalhot, to ti povídám! No, však jsem ten proces taky hladce vyhrál!

- EMMA: Tak vidíš!
- WIMMER: Pak je ta věc vyřízená!
- KLINKE: Ne, právě že ne! Neumeyer se bude odvolávat. Vzal si nového advokáta, takového fracka, a teď ty cavyky začnou znovu!
- EMMA: A nemohl bys to nějak, cestou smíru –
- KLINKE: Vždyť jsem to zkoušel. Já jsem panu advokátovi dnes ráno volal a řekl jsem mu: „Než proces skončí, nebude už ta hořčice k jídlu, vždyť do té doby úplně seschne!“ A ten pán mi odpoví: „No tak z ní udělejte prášek proti hmyzu!“ – To jsem mu to pak ale nandal: To nejlídnější, co jsem na něj vykřikl, bylo „volská tlamo“!
- EMMA: Milý Ludwigu, měl bys teď na okamžik čas na jednu záležitost, která nesouvisí s hořčicí?
- KLINKE: Ne! Co se děje?
- EMMA: Jedná se o naši Paulu! Ona za našimi zády navázala známost s jedním pánem. Co tomu říkáš?
- KLINKE: *(suše)* To je od ní velice rozumné!
- EMMA: No dovo!
- KLINKE: Koneckonců se chce jednou taky vdát; tak se musí snažit!
- EMMA: To jsou hezké zásady!
- KLINKE: Samozřejmě! S děvčaty je to úplně stejné jako s hořčicí. Jak vyschne, už ji nikdo nechce. To už pak nejsou k použití.
- EMMA: *(posměšně)* Hm! Takže ty bys neměl nic proti tomu, kdyby si tvá dcera toho pána vzala?

- KLINKE: Ne! Jestli ho má ráda! Kdopak to je?
- EMMA: Pan advokát Gerlach!
- KLINKE: *(zuřivě)*
Cože, ten?
- WIMMER: Ty ho znáš?
- KLINKE: To je přece ta „volská tlama“!
(Wimmer se směje)
- EMMA: *(jde ke dveřím vpravo, volá)*
Paulo! Všechno jsem tatínkovi řekla! Zuří!

8. scéna

PŘEDCHOZÍ – PAULA A WALLY

- PAULA: *(s Wally zprava)*
Tatínku!
- KLINKE: Ovšem! Zuřím!
- PAULA: Ale já ho přece tolik miluju.
- KLINKE: Volskou tlamu? – ehm – Gerlacha? To ti zakazuju!
Ten mi nevkročí do domu! A basta! *(na odchodu)*
Ten – a můj zeť? Haha! Já padnu! *(odchází vlevo dozadu)*
- EMMA: Tady to máš. Ta věc je vyřízená jednou provždy!
- PAULA: *(plačky)*
A já jsem byla tak šťastná! Ještě dnes chtěl požádat –
- BURWIG: Tato žádost bude bez debaty zamítnuta! Sbohem!
Jdeš taky, švagře? *(odcházejí středem)*

- EMMA: *(k Paule)*
Tak! A teď si spolu ještě trochu promluvíme!
- WALLY: Nebudu rušit! *(chce odejít)*
- EMMA: Ne, ne, milá Wally, já budu dokonce ráda, když budeš při tom! *(k Paule)* Události dnešního dne mne – a samozřejmě i tatínka – dovedly k přesvědčení, že bude nejlepší tě co nejdříve provdat. Už pro tebe také mám muže. – Z dobré rodiny, majetného, vzdělaného, skromné povahy a jemného ducha. Pravděpodobně u nás vykoná návštěvu ještě dnes a ty ho přijmeš vlídně. *(odchází vlevo dozadu)*

9. scéna

PAULA A WALLY

- PAULA: *(která se už během posledních slov bránila slzám, teď s pláčem k Wally)* Vidiš, Wally, teď je po všem!
- WALLY: *(se smíchem)*
Pročpak? Nejdříve se na toho tvého „nastávajícího“ podíváme. Třeba se ti bude moc líbit!
- PAULA: Takový, který si dává předepisovat od matky, koho si má vzít? Vždyt víš, jak to dopadá, když mi maminka něco vybere! Pamatuješ ty zelené šaty se žlutými mašlemi? Když proti tomu pomyslím na svého Fritze –

10. scéna

PŘEDCHOZÍ – TIEDEMEIER – KLINKE

- TIEDEMEIER: *(dobromyslný, starý pán, šedesátník, přichází s Klinkem středem)* Dobrý den, děťátka!

- WALLY A PAULA: Dobrý den, strýčínku!

TIEDEMEIER: *(k Paule)* Tak co, Paulinko, jakpak se to tváříš?
Copak se děje?

KLINKE: Vůbec nic se neděje! Vždyť ji vidíš, je celá šťastná!

(Paula se hlasitě rozbřečí)

KLINKE: *(suše)*
No tak, nesměj se tak hloupě a koukej mazat.

(Paula a Wally odcházejí doprava)

TIEDEMEIER: Tak co je, Ludwigu, tváříš se tak tajemně? –

KLINKE: Ano, ono se taky jedná o tajemství! Víš, že zemřel náš starý justiční rada, který vedl všechny mé záležitosti, že?

TIEDEMEIER: Ano, ano, to vím, a notář Kreibich převzal jeho praxi.

KLINKE: Správně! Mé procesy taky! Jenže tu byla ještě jedna háklivá věc, naprosto diskrétní záležitost, do které nemůže strkat nos každý. Kreibich je přece jenom vzdálený příbuzný mé ženy –

TIEDEMEIER: Tak si prostě dej vydat ty spisy.

KLINKE: To už jsem udělal! *(jde k psacímu stolu a vytahuje ze zásuvky tlustý stoh spisů)* Tady jsou.

TIEDEMEIER: A o co se vlastně jedná?

KLINKE: Podívej – je to už pětadvacet let – tenkrát byla v Tivoli jedna španělská tanečnice, – „Señorita Rosita“, říkali jí „Španělská muška“! Tedy, ona se ve skutečnosti jmenovala Růženka Zippelová a byla z Budyšína. Já jsem byl tenkrát mladý, svobodný člověk. Jednou jsem ji pozval na večeři, moc dobře jsme se bavili – ve vsí počestnosti, samozřejmě – a jednoho dne tu bylo dítě!

TIEDEMEIER: *(polekaně)* Dítě?

KLINKE: Ano, taky jsem byl celý užaslý. Najednou přijde tahle fotografie... *(vezme ze spisů fotografii a ukazuje mu ji)*

TIEDEMEIER: Holčička!

KLINKE: Ne, ne, chlapeček!

TIEDEMEIER: Ano? *(nasazuje si cvikr)*

KLINKE: No, ono to není moc vidět! Není to dobrá fotka.
(zase si fotografii bere)

TIEDEMEIER: Co je to tam na zadní straně?

KLINKE: Taková básnička: „Raduj se, tati, já už jsem tady!“

TIEDEMEIER: Velmi milé! A ty ses jistě také radoval?

KLINKE: Ale nesmírně! Ihned jsem běžel za justičním radou – tenkrát jsem se právě zasnoubil a nechtěl jsem se zaplétat do složitých historií – a on pak celých čtyřia-dvacet let za mě pravidelně posílal peníze.

TIEDEMEIER: A co mám v té věci teď dělat já?

KLINKE: *(vstává)* Musíš mi udělat laskavost a vzít ty spisy k sobě, jinak nebudu mít ani minutu klid, protože moje žena, jak je posedlá tou mravností – kdyby se o tom dozvěděla –

TIEDEMEIER: Proboha! Ona, prezidentka „Spolku pro ochranu matek“!
Já se ale v takových věcech vůbec nevyznám.

11. scéna

PŘEDCHOZÍ – EMMA

EMMA: *(oblečená na vycházku, přichází zezadu vlevo)*
Poslyš, Ludwigu – *(uvidí Tiedemeiera, jde k němu*
a podává mu ruku) Ach, dobrý den, Tiedemeiere!

TIEDEMEIER: *(který drží spisy oběma rukama za zády, rozpačitě)*
Dobrý den, milá Emmo!

EMMA: Copak, ty mi nepodáš ruku?

TIEDEMEIER: Ale samozřejmě, rád, milá Emmo! *(podívá se na*
Klinkeho, který stojí vedle něho, pohledem volajícím o pomoc)

KLINKE: *(přebírá od něho spisy a také je schovává za zády)*

TIEDEMEIER: *(když už teď má volné ruce)* Dokonce obě dvě!
(podává jí je)

EMMA: Ach, Ludwigu, dej mi prosím tě rychle sto marek.
Musím udělat nějaké nákupy.

KLINKE: Já teď nemůžu!

EMMA: A proč ne?

KLINKE: Mám plné ruce!

EMMA: Cože?

KLINKE: Já – já mám plné ruce práce! A ty už zase potřebuješ
peníze? Ne, hrozná ženská! *(k Tiedemeierovi, naléhavě)* No tak si je ode mě vem!

TIEDEMEIER: *(poleká se)* Co že mám? *(pochopí)* Aha!

EMMA: *(ke Klinkemu)* Co to děláš? Proč máš tak křečovitě ruce za zády?

KLINKE: *(který teď zase předal spisy Tiedemeierovi, gestikuluje záměrně živě rukama, k Tiedemeierovi)* Co to říkáš? To už ani nesmím mít ruce za zády. *(k Emmě)* Tady máš těch sto marek a teď mi dej pokoj! *(hledá v náprsní tašce)* Vůbec u sebe tolik nemám. Pojď dolů do obchodu.

EMMA: Pro mě za mě! Sbohem, Tiedemeiere. *(podává mu ruku)*

TIEDEMEIER: *má zase ruce za zády, rozpačitě se směje)* Sbohem, sbohem!

KLINKE: Co je? To ti má pořád dávat pac? Není jezevčík! Tak už pojď!

(oba odcházejí středem)

TIEDEMEIER: *(jde ke dveřím vpravo, volá dovnitř)* Sbohem, děťátka.

12. scéna

PŘEDCHOZÍ – MARIE

MARIE: *(vchází středem, k Paule)*
Slečno, venku je nějaký mladý pán, ptá se na mamá!

PAULA: *(lekne se)*
Proboha! Wally, slyšela jsi to?

WALLY: Kdopak to je?

MARIE: Říká, že se jmenuje: *(dívá se na vizitku)* Heinrich Meisel.

- PAULA: Cože?
- WALLY: Jemný Heinrich!
- MARIE: Mám ho uvést dál?
- WALLY: Ano, řekněte mu, že slečna dává prosit!
(Marie odchází středem)
- PAULA: Co tě to napadlo? Já ho nechci vidět!
- WALLY: Já ano. A ty myšlenky na ženění mu vyženu z hlavy.

13. scéna

PŘEDCHOZÍ – HEINRICH

- HEINRICH: *(plachý, zlaté brýle, pěšinka uprostřed, uhlažené vlasy, dobře, ale provinciálně oblečený)* Heinrich Meisel, jméno mé.
- WALLY: Posadte se, prosím! *(posadí se na židli k psacímu stolu)*
- HEINRICH: Račte-li laskavě dovolit, abych byl tak smělý. *(posadí se nalevo)*
(malá rozpačitá pauza)
Vaše paní matinka neráčí být přítomna?
- WALLY: *(stejně jako předtím)* Ne.
- HEINRICH: Ach, to je škoda!
- WALLY: *(napodobuje ho)* Ach ano, velká škoda!
- HEINRICH: *(zaraženě)* Ano, to je – žalostná škoda!
(rozpačitá pauza)
Byl jsem totiž pověřen. Předat pozdravy mé matinky vaší milé matince.

- WALLY: Skutečně? Tak to bude mít moje matinka velkou radost. *(pauza)*
- HEINRICH: *(zmatelně zstrašen odpovídá Wally, kouká před sebe, najednou vstane, pomalu přejde k Wally a hlasitě zatleská)*
- WALLY: *(která ho pozorovala s naprostým úžasem)* Co je vám?
- HEINRICH: *(vládně)* Mol! *(ukazuje jí ho, dívá se na něj brýlemi)* Tinea sarcitela, mol šatní, vyskytuje se i u nás v Chemnitzu! *(hodí ho na zem)* Dovolíte? *(rozšlápne ho)* Slečno, vy mě teď pravděpodobně budete pokládat za zoologa –
- WALLY: *(v té souvislosti)* Ano, na zoologii jsem jistěže pomyslela.
- HEINRICH: Nee, jsem asyrog.
- WALLY: Aha! *(posadí se na taburet u psacího stolu, on na židli u psacího stolu)*
- HEINRICH: Ano! U starých Asyřanů a Babyloňanů se cítím jako doma. V nich se vyznám, ale když mám bavit mladou dámu, hned si začnu počínat příšerně pitomě.
- WALLY: *(usmívá se)* Ach!
- HEINRICH: Ne, ne, to vím úplně přesně! – S moderními dívkami nemám vůbec žádné styčné body. Ano, kdyby tu teď místo vás seděla nějaká starší dáma – například královna Hašepsut –
- WALLY: Kdo?
- HEINRICH: Královna Hašepsut, 1290 před Kristem, – byla to dcera Kadašmanacharbiho II. S tou bych se výborně bavil.

- WALLY: *(usmívá se)* Vroucně lituji, že nejsem stará mumie.
- HEINRICH: Nee, nee, kvůli tomu já se vůbec nezlobím – se starou mumii bych se přece nemohl oženit.
- WALLY: *(užasle)* Ach – vy se se mnou chcete oženit?
- HEINRICH: Inu ovšem! – Tedy, za předpokladu, že proti tomu nebudete nic mít. Naše matinky se na tom přece už dávno dohodly.
- WALLY: *(uštěpačně)* Aha – jen proto? Tak to jste velice poslušný syn.
- HEINRICH: Nee, nee, slečno, tak se na to dívat nesmíte. – Já jsem to své matince řekl hned – pojedu si ji prohlédnout, ale když se mi nebude líbit, okamžitě zase odcestuji. – A teď tedy – sbohem! *(vstává)*
- WALLY: Kam to jdete?
- HEINRICH: Na nádraží! Odvézt kufr do hotelu. –
- WALLY: *(usmívá se)* Aha! – Už jsem si myslela, že chcete odjet.
- HEINRICH: *(zahanbeně)* Nee, nee, – naopak – vyřídte mé poručení vaší vzácné paní matince a já si dovolím u ní zítra vykonat zdvořilostní návštěvu – na shledanou, má ctěná slečno!
- WALLY: *(podává mu ruku)* Na shledanou!
- HEINRICH: *(bláženě vyšeptne)* Na shledanou! *(odchází středem)*

14. scéna

WALLY – PAULA

PAULA: *(zprava)*
Tak co, už je pryč?

WALLY: Ano! – A můžeš být klidná, nechce o tobě ani slyšet.

PAULA: *(šťastně)* Díky bohu!

MARIE: *(středem)* Pan advokát Gerlach.

15. scéna

PŘEDCHOZÍ – FRITZ

FRITZ: *(v žaketu, s cylindrem na hlavě, středem)* Drahé dámy – *(podává Wally ruku, se srdečným výrazem se blíží k Paule)* Tak co, Paulinko!

PAULA: *(bázlivě uhýbá)* Fritz! – ehm – Pane advokáte!

FRITZ: Á, pardon, *(k Wally)* milá slečno, byla byste té dobroty a zpravila paní Klinkeovou o mé přítomnosti?

WALLY: Ale ráda! *(odchází středem)*

FRITZ: Tak co, dostanu konečně svůj polibek?

PAULA: Ne, ne, – kdyby to viděli tatínek a maminka –

FRITZ: No dovol, já jsem přece přišel požádat o tvou ruku!

PAULA: Ach, Fritz! – Já si přece mám vzít jiného. –

FRITZ: Cože?! – A kohopak?

PAULA: Právě tu byl.

FRITZ: Aha, ten chudinka, kterého jsem potkal na schodech? – No, na toho snad ještě mám! Paulo – děvče – *(otevře náruč)*

PAULA: *(obejme ho)*
Můj Fritzi!

16. scéna

PŘEDCHOZÍ – KLINKE – EMMA

KLINKE: *(vidí objetí)* Ha! Já padnu! –

EMMA: *(vejde středem, bez sebe)* Pane! – Vy si dovolujete – dát mé dceři polibek? –

FRITZ: Ovšem – ale uklidněte se – také jeden dostanete! –

KLINKE: *(rozhořčeně)* Pane!

FRITZ: A vy také!

KLINKE: Takovou drzost jsem nezažil! Co tu vůbec chcete?

FRITZ: Dovolil bych si požádat vás o ruku vaší dcery. My dva jsme se už dávno dohodli – a tím je ta věc vlastně vyřízená – ovšem rodiče vždycky chtějí do takových záležitostí mluvit taky – tak tedy ve jménu Božím – tcháne! – hořčičný fabrikante! – přisadte si svou přísadu!

KLINKE: *(padne hrůzou na židli u psacího stolu, pak s komickou zuřivostí)* Hihih!

EMMA: Pane, – vy přece nemůžete myslet vážně, že bychom vám dali svou dceru?

FRITZ: A proč ne? Copak proti mně máte?

EMMA: *(posměšně)* Hahaha!

- FRITZ: Aha! *(ke Klinkemu)* A vy?
- KLINKE: *(stejně)* Haha!
- FRITZ: To jsou ovšem závažné důvody – ale třeba se ještě vyjádříte o něco srozumitelněji! –
- EMMA: Jestli si to přejete – *(k Paule)* Prosím, jdi za dveře.
- PAULA: Dovol, mamá – vždyť se přece jedná o moji budoucnost –
- KLINKE: Ven!
- (Paula odchází)*
- KLINKE: Tak nejdřív tu máme Neumeyera a syny! Já jsem ten proces vyhrál – všechno bylo v nejlepšímu pořádku. –
- EMMA: *(zoufale)* Nezačínej mi zase s tou svou hořčicí!
- KLINKE: Dvě stě tun máme ve skladu. Co s tím mám dělat?
- FRITZ: To už jsem vám sdělil telefonicky.
- KLINKE: Ten proces –
- FRITZ: *(skočí mu do řeči)* ten vyhrajú já – na to se můžete spolehnout!
- KLINKE: *(vybuchne)* Pane!
- FRITZ: Musím vám přece dokázat, že budete mít v rodině zdatného právníka.
- EMMA: Pane, – pokládám za vhodné ukončit tuto scénu!
- FRITZ: *(k Emmě)* Velmi správně, milostivá paní – řekněte „ano“! Jinak se mě nezavíte!

- EMMA: Poté, co jste měl s naší dcerou tajné schůzky – za našimi zády...
- KLINKE: Ale milostivá paní! A vy jste snad nikdy v životě neměla tajnou schůzku?
- EMMA: Nikdy!
- FRITZ: *(po krátké pauze ke Klinkemu, významně)* Vy také ne, pane Klinke?
- KLINKE: *(po delší hrané pauze, suše)* Odmítám vypovídat!
- EMMA: Ale zcela bez ohledu na to! Váš přímo skandální předchozí život!
- KLINKE: Cože? Předchozí život má taky?
- EMMA: *(ke Klinkemu)*
Wimmer provedl pátrání. Š-e-s-t poměrů za o-s-m let!
- FRITZ: *(zděšeně)* To je omyl!
- EMMA: *(výsměšně)*
Ano?! –
- FRITZ: Víím to určitě, bylo to o-s-m poměrů za š-e-s-t let.
- EMMA: Muž takových morálních defektů do našeho tak přísně mravného domu?
- KLINKE: To by nám tak scházelo – styďte se, mladý muži! Fuj!
– *(rozhořčeně odchází dozadu)*
- FRITZ: *(s rozpačitým úsměvem)* Vážené panstvo, neměli byste soudit tak příkře! Právě v takzvaných „přísně mravných“ domech se často stávají ty nejpozoruhodnější události. Jeden velice ctihodný občan našeho města měl kdysi před mnoha lety poměr s jednou tanečnicí. –

- KLINKE: *(polekaně se otočí)* Cože? –
- FRITZ: S nějakou španělskou tanečnicí – jistou seňoritou Rositou –
- KLINKE: To nás vůbec nezajímá! –
- FRITZ: Vystupovala v Tivoli a zmíněný občan patřil k jejím nejnáruživějším ctitelům.
- KLINKE: To je přece úplně neškodná historka.
- FRITZ: Úplně neškodná! A najednou byl otcem!
- EMMA: Otcem?
- KLINKE: A takové historky tu vyprávíte před mou ženou?
(k Emmě) Jdi ven! *(chce ji vystrkat z místnosti)*
- EMMA: *(tiše ke Klinkemu)* Nech toho – Ludwigu! – Moc ráda bych zjistila, kdo je ten pán!
- KLINKE: *(mezi Emmu a Fritze)* Tohle ještě bude dílo!
- EMMA: *(k Fritzovi)* Takže ten pán se najednou stal otcem?
- KLINKE: Samozřejmě se stal otcem! Přece se nemohl stát matkou! –
- FRITZ: Ano – jednoho dne dostal zprávu o té radostné události a fotografii svého potomka! *(vytahuje fotografii z kapsy)* Tady je.
- KLINKE: *(vrhá se mezi ně)*
Ne – to nepřipustím!
- EMMA: A pročpak ne?
- KLINKE: Úplně nahé dítě! To je přece „nemravné“!

- EMMA: *(k Fritzovi)* Ten otec se o svou dceru jistě nestará!?
- KLINKE: Vždyť je to syn!
- EMMA: Cože?
- KLINKE: *(uvědomí si, že se podřekl)* Ehm, chtěl jsem říct: takový sprostý chlap! – *(stranou)* Potím krev!
- EMMA: *(zvědavě)*
A kdo je ten otec?
- FRITZ: Jméno vám samozřejmě prozradit nesmím.
- KLINKE: Díky bohu!
- EMMA: Škoda! Jako prezidentku Spolku pro ochranu matek by mě to totiž velice zajímalo. Je dítě otci podobné?
- FRITZ: Frapantní podoba! – Když se dívám tady na tu fotografii, jako bych měl otce přímo před očima! *(dívá se při tom na Klinkeho)*
- KLINKE: *(rychle odchází dozadu)* Sprostý chlap!
- FRITZ: Vidíte, milostivá paní, takové věci se dějí i v těch nejlepších rodinách a já bych neváhal ani okamžik, kdybych se měl stát zetěm tohoto muže.
- EMMA: *(s výsměchem)* Tak se jím klidně staňte, ovšem já vám v žádném případě své svolení nedám! – A můj muž také ne! – Že, Ludwigu?
- KLINKE: Já? – Haha –! *(pro sebe)* Tak to jsem i s hořčicí v pěkné rejži!

17. scéna

PŘEDCHOZÍ – TIEDEMEIER

TIEDEMEIER: *(středem)* Tak, dětičky, tady mě zase máte! – *(vzadu si odkládá plášť)*

EMMA: *(zleva v klobouku a plášti, k Fritzovi)* Pane advokáte, já se poručím. *(chce odejít)*

KLINKE: Kam to jdeš?

EMMA: K Wimmerovi! Musím zjistit, kdo je otec toho dítěte. *(odchází středem)*

KLINKE: To mi ještě scházelo! *(vrhá se na Tiedemeiera)* Tiedemeiere, nešťastníče, kdepak jsou mé spisy?

TIEDEMEIER: Tak to můžeš být úplně klidný, jsou v těch nejlepších rukou.

KLINKE: Komu jsi je dal?

TIEDEMEIER: Tady! *(ukazuje na Fritze)* Panu advokátu Gerlachovi!

KLINKE: *(padá na židli)* Hi – já padnu!

O p o n a

DRUHÉ JEDNÁNÍ

1. scéna

MARIE.WALLY

MARIE: *(středem, uvádí Wally)*

WALLY: *(se spoustou knih pod paží)*
Je Paula doma?

MARIE: Ano, slečno Wally, je ve svém pokoji, hned ji zavolám. *(chce odejít)*

WALLY: Ach, Marie, řekněte mi, – ten pán, co tu byl včera, – víte, který...

MARIE: Aha, ten co miluje královnu Hašepsut?

WALLY: Ano, zcela správně. Už tu dneska byl?

MARIE: Ne, slečinko.

WALLY: Tak to je dobře.

(Marie odchází doprava)

WALLY: *(posadí se, vezme do ruky jednu z knih a čte si v ní)* No, přece jen to není tak snadné, jak jsem si myslela!

2. scéna

WALLY, PAULA

PAULA: *(zprava)*
Dobrý den, Wally! Dobře, že jsi tady.

WALLY: Tak jak to včera ještě dopadlo?

- PAULA: To je právě ono, nemám tušení. Je to strašné! Co to máš za hromadu knih?
- WALLY: *(rozpačitě)* No – z knihovny!
- PAULA: *(čte název)* Dějiny Babylonie a Asýrie, Rukověť ke zkoumání klínového písma? Odkdy se zajímáš o takové věci?
- WALLY: *(rozpačitě)* No přece odjakživa! Neřekla bys, jak je to zajímavé!

3. scéna

PŘEDCHOZÍ – MARIE

- MARIE: *(středem, tajně k Paule)* Slečinko, ten pán už je zase tady!

4. scéna

PŘEDCHOZÍ, FRITZ

- FRITZ: *(středem)* Dámy!
- PAULA: No konečně, Fritz! Co se to vlastně děje? Mamá celý den psala pozvánky na mimořádnou schůzi, celý mravnostní spolek se má dostavit –
- FRITZ: *(směje se)* Bude se soudit! –
- PAULA: Kdo – ty?
- FRITZ: Ne, tentokrát se bude jednat o jiného hříšníka! A co tatínek?
- PAULA: Ten teprve zuří! Takhle jsem ho ještě vůbec nikdy neviděla.

- FRITZ: Famózní! A bude to ještě mnohem lepší!
- PAULA: No, děkuju pěkně! (*bázlivě*) Jestli tě tady uvidí!
- FRITZ: Spolehni se, na kolenou mě bude prosit, abych se stal jeho zetěm.
- MARIE: (*středem*)
Slečinko, ten malý pán je zase tady.
- WALLY: (*polekaně*)
Pan Meisel?
- FRITZ: Kdo to je?
- PAULA: (*k Fritzovi*) Ten hnusák, kterého mi mamá vybrala za muže!
- FRITZ: Ach! Můj sok! Toho bych si rád prohlédl.
- PAULA: Bez té známosti se obejdu. (*odchází*)
- FRITZ: No počkej, chlapče, ty ještě budeš celý šťastný, že zase sedíš ve vlaku a bařáš si to zpátky.
(*Wally chce odejít doprava*)
- FRITZ: To bude velká legrace! Jen tu zůstaňte, slečno Wally!
- WALLY: Ne, mně se nechce! (*rychle odchází doprava*)

5. scéna

FRITZ – HEINRICH

- HEINRICH: (*středem*) Promiňte, Meisel jméno mé.
- FRITZ: Velice mě těší. Doktor Gerlach.
- HEINRICH: Je mi mimořádným potěšením. Pan doktor ráčí být příbuzným domu?

- FRITZ: Ještě ne. Ale patřím takříkajíc k rodině.
- HEINRICH: To mě těší! Pak tedy pravděpodobně budete znát důvod, proč jsem zde.
- FRITZ: Samo sebou! Ten znám úplně přesně!
- HEINRICH: Nemohl byste mi dát nějakou dobrou radu? Nemám tušení, jak získat srdce mladé dámy.
- FRITZ: Ale s největším potěšením! Dnes se moc dlouho neokolkuje, ale jde se prostě rovnou na věc! Dávejte pozor! (*jde ke dveřím*) Prosím, no tak, pojdte sem!
- PAULA: (*vchází dovnitř*)
Co je?
- HEINRICH: (*představuje se*)
Meisel!
- PAULA: (*chladně*)
Velice mne těší!
- FRITZ: (*k Heinrichovi*) Vidíte, tady stojí mladá dáma a tady stojíte vy! A teď prostě jděte k té mladé dámě (*dělá to*), vezměte její hlavu do dlaní (*dělá to*) a ocucávejte ji tak dlouho, až začne lapat po dechu! (*líbá ji*)
- PAULA: Ale Fritzi! Nech toho!
- FRITZ: Vidíte, tak se to dělá! (*pyšně*) No, co říkáte?
- HEINRICH: (*který přihlížel celý zaražený*)
Velkolepé! To si musím také zkusit. (*chce jít k Paule*)
- PAULA: Proboha! (*odbíhá doprava*)
- FRITZ: Ale, pane Meisele, – vy jste to ještě nepochopil?
- HEINRICH: Ovšem! Teď je mi to jasné! Ale poslyšte, vy zřejmě té mladé dámě také nejste lhostejný.

FRITZ: Takže to vzdáváte?

HEINRICH: Nee! Teď právě už vůbec ne! Když je to tak jednoduché – (*podává mu ruku*). Také vám velice pěkně děkují, že jste se kvůli mně tak obtěžoval.

FRITZ: Ale prosím, rádo se stalo.

HEINRICH: A vidíte, kdyby k tomu mělo dojít a my se stali mužem a ženou a já bych zase jednou nevěděl, co a jak...

FRITZ: (*se smíchem mu poklepává na rameno*) Pak klidně přijďte za mnou! (*hlasitě se směje a odchází středem*)

HEINRICH: (*dívá se za ním*) Milý člověk! A jeho metoda se mi velice líbí.

6. scéna

HEINRICH A WALLY

WALLY: (*zprava*) Á, pan Meisel, vy jste ještě tady?

HEINRICH: Ano, ovšem!

WALLY: (*soucitně*) Pan advokát vám snad ublížil?

HEINRICH: Pan doktor? Mně? Nee, vůbec ne!

WALLY: Ale všechno vám přece vysvětlil?

HEINRICH: (*celý rozzářený*) Ano! To ano! A já jsem mu za to velice vděčný!

WALLY: A copak vám řekl?

HEINRICH: Řekl – že mám – že mám – (*stydlivě se odvrací*)

WALLY: Copak?

HEINRICH: *(pro sebe, odhodlaně)* Ale co! Risknu to. *(jde k ní, vezme jí hlavu do dlaní a několikrát ji políbí)*

WALLY: Ale, pane Meisele – já se nemůžu nadechnout!

HEINRICH: Ano? To je dobře! Tak je to správně! *(zase ji líbá)*

WALLY: *(rozčileně)* Pane Meisele! To si vyprošuji! Co si to dovolujete?

HEINRICH: *(užasle)* Vy se zlobíte? Že bych to neudělal správně?!

WALLY: Nechcete mi vysvětlit –

HEINRICH: Promiňte, milá slečno, jestli jsem třeba byl příliš prudký, ale pan doktor mi řekl, že když má člověk dívku rád –

WALLY: *(stydlivě)* Ano, – a vy mě snad máte rád?

HEINRICH: No ovšem! Jinak bych si nikdy nebyl dovolil – a po-kud teď budete té dobroty a budete mě mít také trošku ráda...

WALLY: *(stydlivě)* Pak –?

HEINRICH: Pak bych si ještě dnes dovolil promluvit s vaším panem tatíčkem.

HEINRICH: Smím?

WALLY: No, když už jste mě líbal –

HEINRICH: Vidíte? To bychom vlastně mohli hned zopakovat.

WALLY: Heinrichu! *(objetí – najednou)* Bože, někdo sem jde! *(rychle odchází doprava)*

HEINRICH: To šlo jako po másle. Na shledanou! Anděli! *(posílá jí vzdušná políbení ruky)*

7. scéna

HEINRICH, FRITZ

FRITZ: *(středem, pozoruje chvíli Heinricha, pak se smíchem)* Tak co, pane Meisele, copak to tu děláte?

HEINRICH: Ještě dnes půjdu za panem Klinkem a požádám o ruku jeho dcery!

FRITZ: Krucinál, vy ale máte kuráž!

HEINRICH: A vděčím za to vám. A teď, pane doktore, mám ještě jednu prosbu: Vy jistě máte s panem Klinkem velmi přátelský vztah. Já bych totiž na něho chtěl udělat ten nejpříznivější dojem!

FRITZ: Aha, chápu! *(najednou ho něco napadne)* Poslyšte! – Tak to vám můžu dát dobrou radu –

HEINRICH: *(potěšeně)*
Ano?

FRITZ: Půjdete k němu, rozpřáhnete náruč –

HEINRICH: Já vím – až začne lapat po dechu!

FRITZ: Ne! Rozpřáhnete náruč a řeknete: „Raduj se, tati, já už jsem tady!“

HEINRICH: *(po pauze, zaraženě)*
Tati? A proč „tati“?!

FRITZ: No, když se chcete stát jeho zetěm –

HEINRICH: Aha! Správně! Ano! Pane doktore, děkuji vám, jste báječný člověk!

(za scénou je slyšet Klinkeho)

FRITZ: Pan Klinke už jde!

HEINRICH: Ano? Tak to bych vlastně mohl hned –

FRITZ: Ne! Nejprve ho přenechte mně – jakmile mě uvidí, bude v té správné náladě.

(Heinrich odchází středem)

8. scéna

FRITZ – KLINKE

KLINKE: *(přichází zleva)*

FRITZ: *(posadil se)* Dobrý den, pane Klinke!

KLINKE: *(najednou se otočí)* Sbohem!

FRITZ: Sbohem, pane Klinke!

KLINKE: *(jde k němu celý zuřivý)* Víte, co to včera bylo, to s tou fotografií? Pokus o vyvíjení nátlaku! Trestá se vězením minimálně od tří měsíců! A jestli teď nevypadnete, bude to narušování domácího klidu, na to jsou další tři měsíce, a to se vás pak zbavím na půl roku!

FRITZ: Dnes u mě byli jisté dámy a pánové a předeštili mi vyhlídku na místo syndika Spolku pro ochranu matek. Ovšem podmiňují to tím, že jim umožním nahlednout do jistých spisů a také dám k dispozici tuto fotografii. *(vytahuje ji z kapsy)*

KLINKE: *(bázlivě)* A vy jste to udělal?

FRITZ: To byste ode mě čekal?

KLINKE: Od vás bych čekal všechno!

- FRITZ: Ne, pane Klinke, já jsem tento úmysl odmítl. Spisy máte k dispozici vy a tady máte zpátky svoji fotografii. *(dává mu ji)*
- KLINKE: *(bere si fotografii)*
Já jsem to vždycky říkal: Veleslušný člověk!
- FRITZ: To mne těší! A teď mi dáte svou dceru za ženu!
- KLINKE: Na to nemám ani pomyslení!
- FRITZ: Tak to si to s tím syndikátem přece jen ještě rozmyslím!
- KLINKE: Však jsem to vždycky říkal: Pěknej lotr! A vy chcete být můj zeť?
- FRITZ: Já budu váš zeť! Na to se spolehněte. Sbohem, tchá-ničku! *(odchází středem)*
- KLINKE: To mi tu Tiedemeier nadrobil pěknou věc! Kdybych tak byl tomu starému beranovi nic nevyprávěl!

9. scéna

KLINKE – EMMA

- EMMA: *(v radostném vzrušení, v klobouku a plášti přichází zleva vzadu)* Ludwigu! Dnes to zjistím!
- KLINKE: Krucinál, to nemáš nic jiného na práci než strkat nos do záležitostí jiných lidí?!!
- EMMA: No dovol! Právě proto, že se jedná o ctěného občana, máme povinnost postupovat nekompromisně. Má snad to nebohé dítě zajít někde ve škarpě, zatímco jeho otec, ten zpustlík, si žije v blahobytu po boku nic netušící chotě?! I této ženě musíme otevřít oči! *(odchází)*
- KLINKE: Nech je raději zavřené!

10. scéna

KLINKE – TIEDEMEIER

TIEDEMEIER: Dobrý den, Klinke!

KLINKE: Tiedemeiere! Ty si sem ještě troufáš?!

TIEDEMEIER: Promiň, milý Ludwigu, nemohl jsem přece tušit –

KLINKE: Tys tedy něco spískal! To musíš dát spisy zrovna panu advokátovi Gerlachovi, kterého nemůžu ani cítit?!

TIEDEMEIER: To jsem přece nevěděl.

KLINKE: Jestli to praskne, jestli se moje žena dozví, že jsem to já, tak to pak něco zažiješ, to ti teda povím!
(odchází)

11. scéna

TIEDEMEIER – EMMA

EMMA: Už jsi to slyšel? Je to prý nějaká známá osobnost.

TIEDEMEIER: Ale Emmo, buď přece rozumná! Jen si uvědom, ten chudák muž –

EMMA: Raději řekni chudák to bezmocné dítě!

TIEDEMEIER: To už je přece dávno dospělý člověk!

EMMA: Kdo?

TIEDEMEIER: No, to dítě! To je dospělý chlap, žádný chudáček!

EMMA: A odkud ty to víš?

TIEDEMEIER: *(uvědomí si, že se podřekl)* No nazdar!

EMMA: *(nedůvěřivě)*
Nechceš mi to vysvětlit?

TIEDEMEIER: Jistě, přirozeně! *(tiše)* Co jí jenom řeknu? *(k Emmě)*
Podívej, milá Emmo, takové věci se stávají každý den,
nemusíš to brát tak tragicky. Taková tanečnice –

EMMA: A odkudpak víš, že to byla tanečnice?

TIEDEMEIER: *(rozpačitě)* Já? – Já – nevím vůbec nic! Ale Ludwig –

EMMA: Můj muž? Co s tím má společného můj muž?

TIEDEMEIER: *(lekne se)* Nic! Absolutně vůbec nic! Za to všechno
můžu jen já!

EMMA: *(užasle)* Ty?

TIEDEMEIER: Ano! J-á j-s-e-m z-p-ů-s-o-b-i-l c-e-l-o-u t-u p-o-h-r-o-
m-u.

EMMA: *(najednou)* Tiedemeiere! Takže ty?!

TIEDEMEIER: *(schlípne)* Ano, já!

EMMA: To – ty – jsi – ten otec??!!

TIEDEMEIER: *(nechápe se na ni dívá)* Otec?! Jaký otec?!!

EMMA: Nezapírej! Tvé zlé svědomí tě prozradilo. Pojd', musíš
mi všechno vyprávět do nejmenších podrobností!
(táhne ho pryč)

12. scéna

KLINKE

KLINKE: *(zleva vzadu)* Já nevím, cítím v sobě takový neklid! Já
už dneska u té své hořčice prostě nevydržím!

13. scéna

KLINKE, WIMMER, POZDĚJI MARIE

WIMMER: *(strčí hlavu do dveří)* Ludwigu, jsi sám?

KLINKE: Ano, ano, jen pojď dál!

WIMMER: *(bojácně přichází blíž)* Chtěl bych s tebou mluvit v jedné diskrétní záležitosti.

KLINKE: Propána, nechoď na mě s tím dlouhým úvodem! Víš už, kdo je ten otec?

WIMMER: *(rozhlíží se)* Však já jsem to věděl už od začátku!

KLINKE: *(užasle)* Cože? A nikdy jsi neřekl ani slovo?

WIMMER: Ani človíčkoví.

KLINKE: *(dojatě)* Víš, Wimmere, to bych do tebe vlastně nikdy neřekl. *(posadí se vlevo)*

WIMMER: *(sedá si k němu)* Byl jsem tenkrát mladý člověk. Tenkrát bývala tam v Tivoli španělská tanečnice, „Señorita Rosita“, říkalo se jí „Španělská muška“, pamatuješ?

KLINKE: *(poslouchá ho celý zmatený)* Ano, matně, jen vyprávěj dál!

WIMMER: Jednou jsem ji pozval na večeři, oba jsme se moc dobře bavili a veselili a jednoho dne – už jsem na tuhle historii nepomyslel – jsem dostal tuhle fotografii. *(vytahuje z kapsy fotografii a ukazuje ji Klinkemu)*

KLINKE: *(který poslouchal s narůstajícím úžasem, dívá se na fotografii)* Co – je – to?

WIMMER: Dítě – moje dítě.

- KLINKE: T-v-o-j-e dítě?
- WIMMER: Ano! Já jsem ten otec!
- KLINKE: Cože? Ty?
- WIMMER: Ano!
- KLINKE: *(váří se smíchy)* Ha! Já padnu! *(stále ještě vyprskává smíchy, odchází kolem Wimmera doprava)*
- WIMMER: *(plaše se rozhlíží)* Tobě se to směje, ale vžij se trochu do mé situace, já jako člen představenstva mravnostního spolku! To je těžká blamáž!
- KLINKE: Ano, ale řekni mi, Wimmere, víš opravdu úplně jistě, že je to t-v-o-j-e dítě?
- WIMMER: Něco takového nemůžeš vědět jistě! Ale tak nebo tak, jistá podoba tu je!
- KLINKE: *(dívá se na fotografii)*
Kolosální podoba.
- WIMMER: Je to dokonce velice krásné dítě a tak inteligentní. *(ukazuje na fotografii)* V tomto útlém dětském věku – víš, co to dítě udělalo?
- KLINKE: Umím si to představit.
- WIMMER: Veršík udělalo! Je napsaný tady na rubu: „Raduj se, tati –
- KLINKE: *(pokračuje)*
Já už jsem tady!“
- WIMMER: *(užasle)*
Odkud ty to víš?
- KLINKE: Človče! Já jsem dostal stejnou fotografii! *(ukazuje mu ji)*

- WIMMER: Ty taky?
- KLINKE: Ovšem. A kdo ví, kdo ještě! – Po tuctech to vyjde levněji.
- WIMMER: No ale dovol, já jsem přece na to dítě celou dobu platil!
- KLINKE: *(směje se)* Já přece taky!
- WIMMER: o není možné!
- KLINKE: Je to opravdu velice inteligentní dítě! Vybralo si ty dva největší hlupáky! Máš ty vůbec tušení, co z tvého pana syna vyrostlo?
- WIMMER: Je to přece i tvůj syn!
- KLINKE: Ne! Já jsem se ho právě zřekl!
- WIMMER: Copak já teď řeknu spolku?
- KLINKE: A mé ženě? Ta toho nenechá.
- WIMMER: Toho se obávám.
- KLINKE: Především teď zmiz, protože jestli ta nás uvidí pohromadě, hned bude mít podezření.
- WIMMER: *(na odchodu)* Ale ona se mě přece bude ptát –
- KLINKE: Tak prostě řekneš, že je to dítě mrtvé.
- WIMMER: Velmi dobře! Jenže ona přece chce vědět, kdo je otec!
- KLINKE: Pak řekneš, že to bychom taky rádi věděli! *(strká ho ke dveřím, sám)* Panebože, tohle je historie! Jestli se tu teď ten sprátek jednoho dne objeví –

- MARIE: Pane Klinke, ten mladý pán je zase tady.
- KLINKE: Jaký mladý pán?
- MARIE: Už tu dnes jednou byl, a včera taky.
- KLINKE: A co chce? Je to pracovní?
- MARIE: Ne! *(prohnaně se usmívá)* Myslím, že se jedná o rodinnou záležitost.
- KLINKE: Rodinnou záležitost? Já teď s nikým nemluvíím!
(chce doleva vzadu)
- MARIE: *(vyčítavě)* Ale pane Klinke, vždyť jde o vaše dítě! –
- KLINKE: *(lekne se)* Co to říkáš –?
- MARIE: No, koneckonců jste otec!
- KLINKE: *(vyděšeně)* Otec? To snad je ten mladý muž nakonec –
- MARIE: *(s porozuměním se usmívá)* Samozřejmě, hned jsem si toho všimla –
- KLINKE: *(vyděšeně)* To přece vůbec není možné! Ať jde dál!
(Marie odchází)

14. scéna

KLINKE – HEINRICH

- HEINRICH: *(středem, zastaví se u dveří, se smíchem rozevře náruč)*
Raduj se, tati, já už jsem tady! –
- KLINKE: *(s hrůzou klesá na židli)* Ha! – Já padnu!

HEINRICH: *(odhodlaně)* Dovolte mi, abych vám jakožto otci –

KLINKE: *(vyděšeně vyskočí)* Pst! *(jde ke dveřím vlevo vpředu a dívá se za něj)*

HEINRICH: *(s úžasem na něho zírá, znovu si dodá odvahy)*
Abych vám jako otci –

KLINKE: Drž proboha zobák! *(prohlíží si ho od hlavy k patě)*
Celý Wimmer!

HEINRICH: Že bych se vám snad nelíbil?

KLINKE: Nee, nee, já jsem si jenom všiml té podoby.

HEINRICH: Ano – je to zvláštní – to byste nevěřil, kolika lidem
jsem podobný –

KLINKE: Ano? T-a-k t-o v-á-m v-ě-ř-í-m!!! A teď mi řekněte, co
vás to napadlo, že jste sem přišel.

HEINRICH: To byl vlastně nápad mé matinky!

KLINKE: Ano? A copak teď dělá, naše stará známá Španěl-
ská muška?

HEINRICH: *(užasle)* Jak to myslíte?

KLINKE: Jakpak se má, co? Stále ještě –? *(udělá několik ko-
mických španělských tanečních kroků)*

(Heinrich na něj zírá a nechápe)

KLINKE: *(stranou)* Aha, on to vůbec neví! *(k Heinrichovi)*
Chci říct, stále ještě jí nožky slouží? *(poklepává si na
stehna)*

HEINRICH: Ano, díky! – Mimochodem, mám od maminky vyřídít
ty nejsrdečnější pozdravy vaší milé choti.

- KLINKE: *(zděšeně)* Člověče! Zbláznil jste se? Ona je v předsednictvu Spolku pro pozdvižení mravnosti!
- HEINRICH: *(pyšně)* Moje matinka také!
- KLINKE: Ta taky?
- HEINRICH: Ano! A teď si prostě ze srdce přeje, abych se oženil.
- KLINKE: Aha? A proto jdete za mnou?
- HEINRICH: No ovšem! Jako otce vás přece nejprve musím poprosit o svolení.
- KLINKE: Aha! Teď tomu rozumím! *(stranou)* To je od toho chlapce vlastně hezké!
- HEINRICH: Vy tedy proti tomu nic nemáte?
- KLINKE: Bůh chraň! Pro mě za mě –
- HEINRICH: *(chce ho obejmout, něžně)* Tati!
- KLINKE: Pššt! *(ustrášeně se rozhlíží)* No tak řekni, chlapče: Nechala tě matka vyučit něčím pořádným? Čímpak jsi?
- HEINRICH: Asyrologem!
- KLINKE: *(nechápatě na něj zírá)* Čím že jsi?
- HEINRICH: Asyrologem.
- KLINKE: *(jako předtím)* Aha! *(po pauze)* Kolik tak vyděláš za týden?
- HEINRICH: Já nemám pevné zaměstnání! Momentálně píšu dílo o králi Šamašumukinovi – a udělal jsem vzrušující objev!

KLINKE: Aha? A jaký?

HEINRICH: Zjistil jsem, že Karachardaš, který byl všeobecně považován za syna Ašurišišiho, byl pravděpodobně synem Burnaburiaše. Co tomu říkáte?

KLINKE: *(po pauze)* To bych byl nikdy neřekl.

HEINRICH: Z toho by totiž vyplývala ta překvapivá skutečnost, že Karachardaš měl dva otce. Ale to přece není možné!

KLINKE: To neříkej! Jestli oba platili –

HEINRICH: Jakže?

KLINKE: To se stává, na to se můžeš spolehnout. Ale proč tě matka nedala vyučit něčím pořádným? Zámečnickem nebo pekařem nebo něčím jiným opravdovým?

HEINRICH: *(dotčeně)* Moje matinka vždycky říkávala: Jednej podle svých sklouň, chlapče, i když to nenese. Tatíček na to má!

KLINKE: No ovšem! Samozřejmě!

HEINRICH: *(s úsměvem)* No a teď, když souhlasíte s mým sňatkem, se jistě také nenecháte zahanbit!

KLINKE: Tak dobrá! *(sáhne do kapsy)* Tady máš dvacet marek. Ale tím to končí, to mi věř. *(dává mu peníze)*

HEINRICH: *(celý perplex)* Ale pane Klinke!

KLINKE: Ne, ne, víc toho nebude!

15. scéna

PŘEDCHOZÍ – WIMMER

WIMMER: *(středem)*
Ty, Klinke, poslouchej – *(uvidí Heinricha)* Ó, pardon!

HEINRICH: Dobrý den!

WIMMER: *(s úžasem se dívá na Heinricha, potom ke Klinkeovi)* A copak je tohle za podivného tvora?

KLINKE: Člověče, Wimmere, víš ty vůbec, kdo to je?

WIMMER: Ne.

KLINKE: To je přece – *(tiše mu zašeptá do ucha)*

WIMMER: To není možné! *(s otevřenou náručí a rozzářenou tváří se slavnostně blíží k Heinrichovi)* Ty – ty jsi – *(dojatě bere jeho hlavu do dlaní a líbá ho)*

HEINRICH: *(který nejdřív ustrašeně couval do kouta, ke Klinkemu)*
Kdopak je ten milý pán?

KLINKE: To je taky jeden tvůj příbuzný!

HEINRICH: Ano? *(srdečně třese Wimmerovi rukou)* Těší mne, že vás poznávám.

WIMMER: *(dojatě, utírá si slzy)*
Mě – taky! *(zkoumá jeho rysy, bere ho za bradu a obrací se na Klinkeho)* Po matce není vůbec!

HEINRICH: Vy znáte mou matinku?

WIMMER: *(s pohledem na Klinkeho)* Jen povrchně! *(vroucně)*
Pozdravuj ji ode mě. *(líbá ho)*

KLINKE: Tak už žádné rodinné scény, ten chlapec už musí jít, kdyby ho tu tak někdo viděl! Honem, honem! (*chce ho dostrkat ke dveřím*)

HEINRICH: (*kteřý má stále ještě zlatku v ruce*) Ano, ano, ale co mám dělat s těmi penězi?

KLINKE: Aha, ono je mu to málo! (*k Wimmerovi*) Dej mu taky něco!

WIMMER: S radostí! (*také mu dává zlatku*) Tady máš, synku, dalších dvacet marek.

HEINRICH: (*v každé ruce zlatou dvacetimarkovku, úplně zmatený*) Ano, ale –

KLINKE: No, nebuď nestoudný a koukej vypadnout!

WIMMER: (*dívá se z okna*)
Jde sem Burwig!

KLINKE: Proboha! Ten tě tu nesmí vidět!

WIMMER: Ne, ne! Ven, ven! (*strká Heinricha ke dveřím uprostřed*)

KLINKE: Ne, ne, ne, radši tu ještě chvíli zůstaň. (*k Wimmerovi*)
My Burwiga dole odchytíme a zavlčeme ho do obchodu.

KLINKE A WIMMER: (*rychle odcházejí středem*)

HEINRICH: (*stojí, nic nechápe, v každé ruce zlatku*) Ti dva jsou zvláštní!

16. scéna

HEINRICH – PAK WALLY

WALLY: (*zprava*)

HEINRICH: (*stísněně*) Ach, slečno –

- WALLY: Copak je vám, pane Meisele?
- HEINRICH: Mluvil jsem s vaším tatíčkem –
- WALLY: *(radostně)*
No, a –?
- HEINRICH: Ano, říkal, že nemá nic proti –
- WALLY: *(radostně)*
No tak vidíte!
- HEINRICH: Ano, a pak mi dal dvacet marek!
- WALLY: Kdo?
- HEINRICH: Pan Klinke!
- WALLY: Ale ne! Můj otec je přece poslanec Říšského sněmu Burwig!
- HEINRICH: *(bez sebe)* Nemýlíte se i vy?
- WALLY: *(směje se)* Ale ne!
- HEINRICH: A já už jsem telegrafoval mé matince, že jsem se na první pohled zamiloval do slečny Klinkeové! Takže Burwig! Ten teď právě přišel.
- WALLY: Ano? S ním si musíte promluvit! Už ho slyším na schodišti!
- HEINRICH: Já nevím, teď už jsem ztratil všechnu kuráž.
- WALLY: A pročpak?
- HEINRICH: Protože oni z něj mají všichni takový strach!
- WALLY: Nesmysl! Tak prostě budete muset vystupovat trochu rázně, musíte ho prostě převálcovat. Pojďte, já vám řeknu jak. *(odchází doprava)*

HEINRICH: *(jde za ní)*
Co mám jenom dělat s těmi čtyřiceti markami?
(odchází)

17. scéna

KLINKE – BURWIG A WIMMER

KLINKE: *(opatrně strká hlavu do dveří)*
Díky bohu, je pryč! *(nahlas mluví směrem za dveře)*
Ale jen pojdte dál, milý Burwigu!

(Burwig a Wimmer vcházejí středem)

BURWIG: *(k Wimmerovi)* Už jsem byl u tebe v bytě, milý Wimmer, abych tě interpeloval v souvislosti s výsledkem tvých rešersí ohledně toho nemanželského otce. Tímto ti uděluji slovo.

WIMMER: *(rozpačitě)* Milý švagře, navzdory svým nejhrolivějším snahám se mi bohužel nepodařilo –

18. scéna

PŘEDCHOZÍ – EMMA

EMMA: *(zleva vpředu)* Ach! Eduarde, to je dobře, že jsi tady! Víš, kdo je otcem?

BURWIG: Bohužel ne, ani Wimmer to nezjistil.

EMMA: Tak vám to řeknu já!

WIMMER: *(lekne se, ke Klinkemu)* Bože, ona ví?

KLINKE: *(stejně tak k Wimmerovi)* Teď jde do tuhého!

EMMA: Tomu nebudete věřit.

BURWIG: Tak kdopak to je?

EMMA: P-ř-í-s-l-u-š-n-í-k n-a-š-í r-o-d-i-n-y!

WIMMER: Tady to máme! Myslí mě!

KLINKE: Ne, ne! Mě!!

BURWIG: (*zděšeně*) Naší rodiny?!

EMMA: Je to – tady (*jde ke dveřím vlevo a vytáhne Tiedemeiera*) strýček Tiedemeier!

KLINKE: Ten taky? (*Wimmer a Klinke se mlátí smíchy*)

BURWIG: (*přísně*) Antone – ty?

EMMA: Ovšem, po dlouhém vykrucování mi to nakonec přiznal. Co říkáte?

KLINKE: (*jde k Tiedemeierovi*) Víš, Antone, měl by ses stydět!

TIEDEMEIER: No dovol –

KLINKE: (*rozhořčeně*) Já říkám fuj! Fuj! (*se smíchem odchází dozadu*)

TIEDEMEIER: No poslyš –

WIMMER: (*jde rovněž k Tiedemeierovi*) No ovšem! Styd se! Fuj! (*směje se a jde ke Klinkemu*)

BURWIG: (*přísně*) A to dítě?

WIMMER: (*přísně*) To dítě – je mrtvé!

EMMA A BURWIG: Mrtvé?!

KLINKE: Ano, odešlo ke svým otcům.

19. scéna*PŘEDCHOZÍ – HEINRICH*HEINRICH: *(středem)*

Ach, promiňte, panstvo –

WIMMER: *(zděšeně)* Tady ho máme!KLINKE: *(zděšeně)* Teď je po všem!HEINRICH: *(jde ke Klinkemu)* Pane Klinke, já jsem se před tím mýlil, to vůbec nejste vy...

KLINKE: Ne?

WIMMER: Teď to praskne!

HEINRICH: *(rozhlíží se)* Mám snad tu čest, pane Burwigu?BURWIG: *(udiveně)* Burwig? To jsem já!HEINRICH: *(jde k němu s otevřenou náručí)*
Tatíčku! *(obejme ho)*WIMMER: Ten taky? *(vyprskne)*KLINKE: *(smíchy spadl ze židle, sedí na zemi a drží se za břicho)*EMMA: *(jde ke Klinkemu)*
Ludwigu, co to tu děláš?

KLINKE: Já padám!

O p o n a

TŘETÍ JEDNÁNÍ

1. scéna

MARIE – PAULA

MARIE: *(strká hlavu do prostředních dveří, pak jde ke dveřím vpravo)*
Slečno Paulo!

PAULA: *(zprava)* Copak chcete, Marie?

MARIE: Tak mi, slečinko, řekněte, co to jenom vyvedl?

PAULA: Kdopak?

MARIE: No, váš ženich?

PAULA: *(bázlivě)* Jak to? Co je s ním?

MARIE: Ach, vy ještě nic nevíte?

PAULA: A copak?

MARIE: Vyhodili ho!

PAULA: Kdopak?

MARIE: Pan Klinke a pan Wimmer.

PAULA: Mého Fritze?

MARIE: Ne! Toho Šupšašet...

PAULA: Jo toho! Díky bohu!

2. scéna

PŘEDCHOZÍ – WALLY

(středem vchází Wally)

PAULA: *(jde jí vsříc, radostně)* Wally, představ si, já jsem se ho zbavila!

WALLY: Koho myslíš?

PAULA: Jemného Heinricha. Tatínek ho vyhodil.

WALLY: *(lekne se)* A proč?

PAULA: To nevím. A jak je krátkozraký, spadl ještě k tomu ze schodů!

WALLY: Bože! Neublížil si?

MARIE: Ne, ne, jen trochu prudce dopadl na zadek. A přitom je tak milý, skromný a hodný!

WALLY: *(potlačuje slzy)* Že ano?

MARIE: Jak tak padal ze schodů, ztratil dvě zlatky. A ty mi dal! Noblesní povaha!

WALLY: *(najednou se rozbřečí)* Když já ho mám tak ráda!

(Marie a Paula se na sebe zaraženě podívají)

MARIE: Tak takhle to je.

PAULA: Wallinko, to já jsem vůbec nevěděla!

WALLY: Já jsem tak nešťastná!

PAULA: Můžeme se utěšovat navzájem! Já svého Fritze taky nedostanu. *(rovněž pláče)*

MARIE: *(najednou se taky rozberečí, stejně jako ony)* Bože, bože, je to příliš smutné!

3. scéna

PŘEDCHOZÍ – HEINRICH

HEINRICH: *(v ruce malou cestovní brašnu, strká hlavu do dveří uprostřed, s úžasem zírá na plačící skupinku, snaží se potlačit slzy, vytahuje kapesník)*
Dovolíte-li, milé dámy, zabřečel bych si trochu s vámi!

WALLY: *(jde k němu)* Heinrichu, jak se to vlastně stalo?

HEINRICH: Chtěl jsem to přece provést pěkně rázně, šel jsem k vašemu tatíčkovi a chtěl ho obejmout, ale vtom už mě popadli ti ostatní.

WALLY: Neublížil jste si?

HEINRICH: Ani se neptejte!

WALLY: A kde?

HEINRICH: *(přejíždí si rukou po zádech)* Ani se neptejte!

PAULA: Tak se přece posadte!

HEINRICH: *(lekne se)* Ne!

MARIE: A proč ne?

HEINRICH: Ani se neptejte! *(zase si přejíždí rukou po zádech)*

PAULA: Přece byste už neodjížděl?

HEINRICH: Ano! Jsem na cestě na nádraží. Už bych do tohoto domu nikdy nevstoupil, ale nemohl jsem přece – bez rozloučení –

(Paula a Marie se dorozumívají znameními a pak se po špičkách plíží pryč)

HEINRICH: *(dojatě)* Sbohem – slečno Wally!

WALLY: *(rovněž dojata)* Sbohem!

HEINRICH: Teď už se nikdy nevidíme!

WALLY: Ne! Nikdy!

HEINRICH: A byli bychom bývali byli tak šťastni! Byli bychom bývali měli život jako dvě hrdličky!

WALLY: *(šťastně)* Ano!

HEINRICH: Naše manželství by bylo bývalo přímo vzorové manželství!

WALLY: Ano! My dva bychom si rozuměli! Nikdy spory, nikdy hádky!

HEINRICH: Ne! Stále bychom se byli líbali – *(Wally mu nastavuje pusy) (on ji líbá)* A líbali – *(Wally zase nastavuje pusy)*

HEINRICH: A jak líbali! *(dlouhý polibek)*

WALLY: *(s povzdechem)* Ale k tomu teď bohužel už nikdy nedojde.

HEINRICH: Nikdy! *(polibek)* A já už jsem si všechno maloval v tak báječných barvách! Přes den bych vás byl vodil do egyptského muzea a po večerech bychom seděli ruku v ruce na kanapi a já bych vám vyprávěl *(poeticky)* o Karachardašovi a Burnaburiašovi –

WALLY: Synovi Ašurišišiho?

HEINRICH: *(užasle)* To vy víte?

WALLY: V poslední době jsem se zabývala jen tím.

HEINRICH: *(září)* To jste dělala pro mě? *(obejme ji)* Wally!

WALLY: Heinrichu! *(líbají se)*

4. scéna

PŘEDCHOZÍ – KLINKE

KLINKE: *(středem, vidí to objetí)* Ha! Já padnu!

(Wally se velice lekne a utíká doprava)

KLINKE: *(udiveně)* A co bylo tohle?

HEINRICH: *(dodá si odvahy)* To byl polibek!

KLINKE: To jsem viděl. Co tu vůbec už zase chceš? Vždyť jsem tě právě vyhodil?

HEINRICH: Ano! A to od vás nebylo hezké! Já vám vůbec musím říct, že způsob, jakým se se mnou jedná v tomto domě, je zvířecky ostudný!

KLINKE: Teď budeš ještě drzý? Co je tohle za chování? Líbáš si tu Wally a starému Burwigovi říkáš „tati“!

HEINRICH: No ovšem! Když si přece chci vzít jeho dceru –

KLINKE: *(zděšeně)* Co – že – chceš? Otec je přece poslanec Říšského sněmu!

HEINRICH: No a co! Můj tatíček je také významný člověk!

KLINKE: No ano, tak to máš pravdu! *(chodí sem a tam)*

HEINRICH: Tak vidíte! Ještě dnes za ním půjdu.

KLINKE: Opovaž se!

HEINRICH: Vy mi nemáte co zakazovat –

(za scénou je slyšet mluvit Emmu)

KLINKE: Proboha! Moje žena! Ta tě tu nesmí vidět!

HEINRICH: A pročpak ne?

KLINKE: Neptej se tak pitomě! Jdi tamhle. *(strká ho doleva vpředu)* Tady máš kufr! *(vyhodí ho za ním a zavře dveře)*

EMMA: Právě jdu od Burwiga. Je úplně bez sebe. A něco takového se musí stát v našem domě! Kdopak je ten mladý muž? Jak přišel na to, že bude mému bratrovi říkat „tati“?

KLINKE: On říká každému „tati“! Mně taky!

EMMA: Tobě taky?

KLINKE: *(stále rozpačtěji)* Ano. On má takovou fixní ideu. Prostě hledá svého otce. Matku má! A teď by chtěl mít ještě otce. To mu přece nemůžeš mít za zlé, že? Každý člověk má nějakého otce! Jenom on ne! Toho si musel všimnout – že? A teď ten chudák hledá a hledá – a najednou vidí Burwiga.

EMMA: Ale jak se dostal k nám domů?

KLINKE: No tak tohle je nad slunce jasné! *(stranou)* Nemám tušení. *(nahlas)* Podívej, to on si tak jde po ulici – úplně jen tak – a najednou vidí na jednom domě nápis: „Hořčice“. To mu připomene dětství! Hořčice! No a tak otevře dveře a řekne –

5. scéna

MARIE – KLINKE – EMMA – HEINRICH

MARIE: *(středem)*

Ach, promiňte, že ruším –

KLINKE: *(pokračuje)*

Ach, promiňte, že ruším –

MARIE: *(ke Klinkemu)* Chtěl jste jít dolů.

KLINKE: *(pokračuje)* Chtěl jste jít dolů.

EMMA: *(ke Klinkemu)* Ne, ty máš jít dolů!

KLINKE: *(k Marii)* Ach, já mám jít dolů? *(stranou)* Díky bohu!

Jinak bych se do toho ještě zamotal!

(k Emmě) Hned jsem zpátky! *(rychle odchází středem)*

(Marie jde za ním)

EMMA: *(dívá se za ním a vrtí hlavou)*

Co to s ním je?

(někdo klepe na dveře)

HEINRICH: *(za scénou)* Teď už toho bylo dost. Otevřete, chci ven!

EMMA: Kdo je tam vevnitř? *(otevře dveře)*

6. scéna

HEINRICH – EMMA – PAK KLINKE

(Heinrich zleva s kufrem)

EMMA: *(lekne se)* Jak jste se sem dostal? A kdo vůbec jste?

HEINRICH: Meisel, jméno mé.

EMMA: *(užasle)* Meisel? Syn mé milé Mathildy?

HEINRICH: No ovšem!

EMMA: *(velice vlídně)* Vždyť já jsem vás čekala už včera. Ale prosím, račte se posadit! –

HEINRICH: Jste velice laskavá! *(chce si sednout, ale hned zase vyskočí)*

EMMA: Co je vám?

HEINRICH: Ani se neptejte!

EMMA: *(ukazuje na jeho zavazadla)* Vy jste asi právě dorazil?

HEINRICH: Naopak, vlastně jsem chtěl už zase odcestovat.

EMMA: V žádném případě. My vás nepustíme! *(bere mu zavazadla)* Zůstanete tady, můj milý mladý příteli! *(srdečně mu třese rukama)*

KLINKE: *(středem, vidí svou ženu ruku v ruce s Heinrichem)*
A sakra!

EMMA: Ludwigu! Proč jsi mi neřekl, kdo to je?

KLINKE: *(zděšeně)* Ty víš?

EMMA: Samozřejmě! Vždyť jsem ho sem pozvala!

KLINKE: *(je celý pať)* Cože? Ty?

EMMA: No ovšem. Jeho matka mi napsala –

KLINKE: *(jako výše)* Pomalu, – pomalu! – Matku znáš taky?

HEINRICH: Vždyť jsem vám to celou tu dobu říkal! Měl jsem přece vyřídít pozdravy! A vy mě zamknete v pokoji.

- EMMA: *(ke Klinkemu, vyčítavě)* Jak jsi jenom mohl! A já jsem slíbila jeho matce, že ho přijmu jako svého vlastního syna!
- HEINRICH: *(ke Klinkemu)* A vy mě shodíte ze schodů!
- EMMA: Ludwigu! No tak se přece aspoň omluv a nestůj tu tak připitoměle!
- KLINKE: *(s blbým výrazem)* Je mi, jako by mě někdo vzal palicí po hlavě!
- EMMA: Dnes v poledne jste samozřejmě naším hostem a bydlet u nás musíte také!
- HEINRICH: Ano, ale milostivá paní –
- EMMA: Ne, to si nedám vzít, okamžitě dám do pořádku pokoj pro hosty. Hned jsem zpátky. *(na odchodu ke Klinkemu)* Ludwigu, buď na něj opravdu hodný!
- KLINKE: Ano, samozřejmě!
- EMMA: *(odchází středem)*
- KLINKE: *(k Heinrichovi)* Ztracenej spratku, jestli ty teď nevypadneš –
- HEINRICH: *(bázlivě couvá)* Dovolte, prosím, pane Klinke –
- KLINKE: Ven! *(popadne ho za kabát)*
- EMMA: *(vrací se)*
- KLINKE: *(najednou vlídně)* Můj drahý chlapče! *(obejme ho)* Ne, to není možné! *(k Emmě)* Co bys tomu řekla, Emmo, on chce za každou cenu pryč!
- MARIE: Milostivá paní, chtěla by s vámi mluvit nějaká dáma.

EMMA: *(k Heinrichovi)* Pak mne tedy prosím na okamžik omluvte. *(ke Klinkemu)* Ludwigu, budeš tak hodný, že –

KLINKE: Samozřejmě!

EMMA: *(už u dveří)* A víš, že mu máš dát, co je třeba! *(odchází středem)*

KLINKE: Ale jistě! Například ránu pěstí.

HEINRICH: *(rozhořčeně)* Pane Klinke! Vaše chování –

KLINKE: Tak vypadneš už konečně? *(nakopne ho)*

HEINRICH: *(rychle odchází doleva)*
Au!

(Klinke jde za ním)

7. scéna

EMMA – MATHILDE

MATHILDE: *(dobře, ale provinčně oblečená, přichází středem)*

EMMA: *(vstupuje, k Mathilde)* Moje milá paní městská radová! To je ale radostné překvapení.

MATHILDE: Nezlobíte se snad, že jsem vás přepadla bez ohlášení? Ale když mi můj syn telegrafoval, že se na první pohled zamiloval do vaší dcery –

EMMA: Je to možné? Že o tom vůbec nevím! Tak to se ti mladí lidé pravděpodobně seznámili po dobu mé nepřítomnosti!

MATHILDE: A teď mi řekněte, nejmilejší přítelkyně, jakpak se vám líbí můj syn?

EMMA: Jak se jen můžete ptát? Rozkošný člověk, a takový skromný. Jsme jím naprosto unešeni! Ale nechcete si odložit?

MATHILDE: *(udělá to)*
Ráda! Můj muž mimochodem přijel také. Ještě je v hotelu a bude mít to potěšení až posléze.

EMMA: *(vzala od Mathilde klobouk a položila ho na židli v pozadí)* To je tedy rozkošné! Můžeme tedy oslavit zasnoubení už dnes večer!

MATHILDE: No to by bylo nádherné! A co tomu říká váš muž?

EMMA: Můj muž? Jaké by ten mohl mít námítky!

MATHILDE: Jsem velice žádostivá ho zase uvidět. Kdy si už jsem se s ním totiž seznámila. *(usmívá se)* Je už to ovšem velmi dávno, – tenkrát jsem ještě byla úplně mladé děvče, bylo to na svatbě jedné přítelkyně. Víím ještě naprosto přesně, že jsme tehdy hráli divadlo a já jsem tančila tarantellu.

EMMA: Tak to on si jistě vzpomene.

8. scéna

PŘEDCHOZÍ – KLINKE

KLINKE: *(středem)* Tak! Ten už se nevrátí!

EMMA: Tady ho máme! *(ke Klinkemu)* Ludwigu!
(ukazuje na Mathilde) Víš, kdo to je?

KLINKE: *(prohlíží si Mathilde od hlavy k patě)*
Nee!

EMMA: Tak si ji přece prohlédni důkladně.

KLINKE: *(dělá to, stranou)* Kdo je zase tohle?

- MATHILDE: Já jsem vás hned poznala, pane Klinke.
- EMMA: No tak si přece vzpomeň!
- KLINKE: Nemám tušení!
- EMMA: Ty už si nepamatuješ, jak tančila? – *(udělá taneční pózu)*
- KLINKE: *(vyděšeně)*
Cože? Vy – jste –
- EMMA: *(ukazuje na Mathilde)*
Jeho matka.
- KLINKE: Španělská muška! Tak teď je rodinka komplet! *(padne na židli u psacího stolu a mlátí se do stehů)* Hahaha!
- EMMA: *(k Mathilde)* Jakou má radost! *(ke Klinkemu)* To s nečekal, Ludwigu, víd?
- KLINKE: Ne! Ale nedívám se už vůbec ničemu!
- EMMA: A teď mě, moje milá, na chvilku omluvte. Však víte – povinnosti paní domu – Ludwigu, bav zatím našeho milého hosta.
- MATHILDE: Témata k hovoru nám jistě chybět nebudou, že, pane Klinke? Máme přece od tenkrát nejeden styčný bod.
- EMMA: Tak tedy na shledanou! *(odchází středem)*
- KLINKE: Tak mi prosím řekněte, co má tohle všechno znamenat? Co se to tady vlastně děje? Co tu vůbec chcete?
- MATHILDE: *(zaraženě)* Vaše paní choť mne už tolikrát zvala –
- KLINKE: To stará už úplně zbláznila? Napřed mi poštvte na krk toho spratka –

- MATHILDE: (*uraženě*) Pane Klinke, mluvíte o mém synovi?
- KLINKE: Co je mi do vašeho syna?
- MATHILDE: No, ona vám vaše paní neřekla –?
- KLINKE: A co?
- MATHILDE: Jedná se přece zároveň i o budoucnost v-a-š-e-h-o dítěte.
- KLINKE: M-é-h-o d-í-t-ě-t-e! Prosím vás, nevyprávějte mi tu žádné pohádky! Můžu já vůbec vědět, jestli je to moje dítě?
- MATHILDE: (*strnule*) Co to říkáte?
- KLINKE: No ano, tady se každou chvíli vynoří nějaký nový otec. Teď už jsme tři! Jestli to takhle půjde dál, můžeme za chvíli založit spolek.
- MATHILDE: Pane Klinke! Já nemám slov! Vy podezíráte ženu, jejíž snahy o povznesení mravnosti –
- KLINKE: Jen si teď na mě nechodte se spolkem! Wimmer je v něm taky.
- MATHILDE: (*užasle*) Wimmer? Toho pána neznám!
- KLINKE: (*s výsměchem*) Cha! Tak ona ho nezná! Výborně! Ale na oškubání vám byl dobrý dost.
- MATHILDE: (*lapá po dechu*) Pane Klinke, po všem, co jste mi právě řekl, mi nezbývá nic jiného než odejít.
- KLINKE: To bych vám taky radil.
- MATHILDE: (*slabě*) Pane Klinke, vy jste mne tak rozčílil – mé nervy – nejsem daleka mdlobám –

KLINKE: Jen mi tu neračte dělat pozdvížení, na to vám neskočím. *(poklepává jí na rameno)*

MATHILDE: *(rozhořčeně couvá)*
Nedotýkejte se mě! Co vás to napadá?

KLINKE: No jen se nedělej! Tady máš klobouk – *(nasadí jí ho nakřivo na hlavu)* a koukej se vytratit.

MATHILDE: Jakým tónem to se mnou mluvíte?

9. scéna

PŘEDCHOZÍ – WIMMER

WIMMER: *(středem)* Dobrý den.

MATHILDE: Díky bohu, tady někdo jde!

KLINKE: Wimmer! Hahaha! Ten bude mít radost! *(k Wimmerovi)* Hele, víš, kdo je tohle?

WIMMER: *(lekne se)* To není možné!

KLINKE: Ano, ano! Je to ona!

WIMMER: *(jde k ní s rozevřenou náručí, popadne ji za hlavu a dá jí políbek)*

MATHILDE: *(vykřikne)* Ha! Zbláznil jste se? Bože, bože, kam jsem se to dostala? Tohle snad je blázinec! Pomoc! Pomoc! *(odchází středem)*

(Klinke a Wimmer se na sebe dotčeně podívají)

WIMMER: Člověče, ta ale byla divná.

KLINKE: No jo, strašně se změnila.

WIMMER: Ale kde se tu tak najednou vzala?

KLINKE: Je to přítelkyně mé ženy.

WIMMER: Nedělej si legraci!

KLINKE: Jak jsem řekl! Je také členkou vašeho spolku!

WIMMER: „Na povznesení“ –?

KLINKE: Ovšem! Povznášíš, co jí síly stačí!

10. scéna

PŘEDCHOZÍ – TIEDEMEIER

TIEDEMEIER: (*ke Klinkemu*) Tak, Ludvíku, tentokrát jsem to udělal správně. Teď je všechno v nejlepším pořádku!

WIMMER: Kdybys tak věděl!

TIEDEMEIER: No, že jsem vzal všechno na sebe! A to dítě je přece mrtvé!

KLINKE: To je právě to! To dítě je zdravé jako řípa!

WIMMER: A teď dorazila ještě i matka!

TIEDEMEIER: Cože? Španělská muška?

KLINKE: Ovšem! Právě odletěla – tvoje nevěsta!

TIEDEMEIER: (*vztekle*) Co to po mně chceš? Já už toho švindlu nadobro nechám! Hleďte si jiného otce!

11. scéna

PŘEDCHOZÍ – MEISEL – HEINRICH

MEISEL: Jen pojď dál, ničeho se neboj.

KLINKE: Ten spratek už je zase tady!

WIMMER: A koho si to přivedl?

MEISEL: Promiňte, pánové, že přicházím tak beze všeho, chtěl bych mluvit s panem Klinkem.

KLINKE: To jsem já! Co ode mě chcete?

MEISEL: Řekněte mi, pane, co vás vede k tomu, abyste s tímto mladým mužem zde jednal tak nekvalifikovaným způsobem? Prosím o vysvětlení!

KLINKE: Co je vám do toho?

MEISEL: Dovolte! Vy asi nevíte, kdo jsem?

KLINKE: *(hrubě)* Ne. Ještě jste se mi nepředstavil.

MEISEL: Jmenuji se Gottlieb Meisel.

KLINKE: No a? Co je vám do tohohle spratka?

MEISEL: J-s-e-m p-ř-e-c-e-j-e-h-o-o-t-e-c!

KLINKE, WIMMER, TIEDEMEIER:
(válejí se směchy)

WIMMER: *(vyprskne)* Ještě jeden?

KLINKE: *(stejně)* Já padnu!

WIMMER: *(vyprskne)* Teď už jsme čtyři!

KLINKE: *(stejně)* Bude z nás kvarteto!

- MEISEL: Co má tohle znamenat, pánové?
- KLINKE: *(jde k Meiselovi)* Člověče, taky jste musel klopit?
(dělá prsty pohyb jako při počítání peněz)
- MEISEL: Jak to myslíte?
- KLINKE: *(důvěrně ukazuje na Heinricha)* Jeho matce?
- MEISEL: *(celý strnulý)* Cože?
- KLINKE: Jen se nestyďte! Já taky! *(naznačuje počítání peněz)*
- WIMMER: *(jako Klinke)* Já taky!
- MEISEL: Pánové! Jak to mluvíte o m-é p-a-n-í!?
- WIMMER A KLINKE:
(znovu propuknou v smích)
- WIMMER: On si ji vzal!
- KLINKE: On je ještě blbější než my!

12. scéna

PŘEDCHOZÍ – EMMA

- EMMA: *(středem, vidí Meisela, jde k němu a září radostí)*
Ach, vidím dobře? Můj milý pan městský rada!
- KLINKE: Městský rada? Krucinál!
- EMMA: S vaší milou paní chotí už jsme všechno domluvily.
Ještě dnes oslavíme zasnuby.
- MEISEL: Velice lituji, o budoucnosti tohoto mladého muže rozhoduje jen jediná osoba –

- KLINKE: No no no!
- MEISEL: A to jsem já, jeho otec!
- KLINKE: *(mezi Wimmerem a Tiedemeierem)* Oho! Do toho můžeme trochu mluvit i my, že? *(obejme Wimmera a Tiedemeiera kolem ramen)*
- MEISEL: *(užasle)* Vy?
- KLINKE: Ovšem! A v případě rozdílnosti názorů rozhoduje většina. Tady se totiž hlasuje. *(dělá krok dopředu)* Takže, o co se jedná? Co je s tím mladým mužem?
- EMMA: *(zuřivě ke Klinkemu)* Měl si přece vzít naši Paulu.
- KLINKE: Cože!? – Krucinálfagot, teď už mám všeho dost! Ty ses snad úplně zbláznila?
- EMMA: Já bych si vyprošovala –!
- MEISEL: *(k Emmě)* Nerozčilujte se, k tomuto sňatku bych nikdy nedal svolení.
- KLINKE: Já taky ne!
- HEINRICH: Já taky ne!
- KLINKE: *(k Heinrichovi, výhrůžně)* Ty budeš držet zobák!
- EMMA: *(bez sebe)* A to zasnoubení dnes večer? Já už jsem přece všechny pozvala –
- KLINKE: Tak jim zase odřekni!
- EMMA: Dámy z „Ochrany matek“–

13. scéna

PŘEDCHOZÍ – BURWIG S MATHILDE – WALLY – PAULA

EMMA: Díky bohu, paní městská radová, tady jste!

MATHILDE: *(odmítavě)* Prosím pěkně!

BURWIG: Bohužel jsem nucen se tu ještě jednou objevit, abych podal energický protest proti neparlamentárnímu tónu, jaký jste vy, pane Klinke, užil vůči této dámě, které se podařilo povznést mravnost dokonce i v těchto končinách!

KLINKE: *(se smíchem k Burwigovi)* Ale člověče! Znáte tady tu „paní městskou radovou“?

BURWIG: Od jejího nejtěplejšího dětství! Navštěvoval jsem dům jejího otce.

KLINKE: *(užasle)* Starýho Zippela?

BURWIG: *(užasle)* Zippela? Její otec byl konsistoriální rada Kruse.

KLINKE: *(zaraženě, jde dopředu)*

WIMMER: Co se děje?

TIEDEMEIER: Jak se to tváříš?

KLINKE: Děti, ona to vůbec není ona, není „Španělská muška“! –

TIEDEMEIER: Propána!

WIMMER: A já jsem jí dal pusu! *(najednou)* Takže tvoje žena taky netuší –

KLINKE: O „Španělské mušce“? Ne, bůh uchovej, pak taky nic neví o celé té historii.

EMMA: *(ke Klinkemu)* A teď mi proboha řekni, jak je možné, že jsi se k paní městské radové choval tak nedistinguovaně a urážlivě!

TIEDEMEIER: *(se smíchem)* On si přece myslel, že je to „Španělská muška“.

EMMA: Kdo?

TIEDEMEIER: Jeho bývalá milenka.

EMMA: *(zděšeně)* Ludwigu! Ty jsi ten otec?

TIEDEMEIER: *(polekaně)* Ale proboha!

KLINKE: *(k Tiedemeierovi)* To jsi zase udělal výborně!

EMMA: Ještě tohle! *(klesne na židli)*

HEINRICH: *(který stál až dosud stranou s Wally, jde k Burwigovi)* Pane Burwigu!

BURWIG: *(lekne se)* Už zase ten blbec!

MATHILDE: To – to je můj syn.

BURWIG: *(najednou velice vlídně)* Váš syn? Můj milý mladý příteli, ale jak vás jenom napadlo říkat mi „otče“?

HEINRICH: Chtěl jsem vás přece požádat o ruku vaší dcery Wally.

(všeobecný úžas)

BURWIG: Vy chcete mou dceru za ženu? S tisícero radostí!

EMMA: *(klesne na židli)* Ó – Taková blamáž!

Poslední scéna

PŘEDCHOZÍ – MARIE – FRITZ

MARIE: *(středem)* Pan advokát Gerlach!

KLINKE: Toho nám posílá samo nebe!

EMMA: Cože, ty chceš?

KLINKE: Nic jiného nám přece nezbývá!

FRITZ: *(vchází středem)* Pane Klinke! –

KLINKE: Ale co – Klinke! – Říkejte mi tcháne!

FRITZ: *(užasle)* Tcháne? *(bere Paulu za ruku)* Vy tedy souhlasíte?

KLINKE: Ovšem! Samozřejmě!

PAULA: *(šťastně)* Tatínku!

FRITZ: *(k Emmě)* A vy, milostivá paní? – Co tomu říkáte vy?

EMMA: *(otevívá náruč)* Fritzi! Pojdte do mé náruče!

KLINKE: *(suše, k Emmě)* Jen to ne! Ještě mu to všechno zhnusíš!

K O N E C

Program vydalo
Národní divadlo moravskoslezské,
příspěvková organizace statutárního města Ostrava,
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava
www.ndm.cz

Ředitel Jiří Nekvasil
Šéf činohry Peter Gábor

Redakce programu Marek Pivovar
Výtvarné zpracování programu a plakátu, sazba Lubomír Šedivý
Textová korektura Pavel Hruška

Plakát a čelní strana programu Marek Pražák
Fotografie ze zkoušek Radovan Štastný

Nositele práv k dílu zastupuje Aura-Pont, s. r. o.,
Veslařský ostrov 62, 147 00 Praha 4 – Podolí

Tisk CZECH PRINT CENTER a. s.

Činnost Národního divadla moravskoslezského,
příspěvkové organizace statutárního města Ostrava,
je financována z rozpočtu města Ostravy.

Aktivity NDM jsou také finančně podporovány
Ministerstvem kultury České republiky
a Moravskoslezským krajem.

ISBN 978-80-87650-83-7

HLAVNÍ PARTNER:

MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACE:

OSTRAVA!!!

Moravskoslezský
kraj

Anna Cónová, Pavlína Kafková

Pavína Kafková, Vladimír Čapka, Renáta Klemensová

Renáta Klemensová, Pavlína Kafková

Anna Cónová, Vladimír Čapka

Vladimír Čapka, David Viktora

Renáta Klemensová, Pavlína Kafková, Jan Fišar

Pavína Kafková, Tomáš Jirman, Renáta Klemensová

Vladimír Polák, Renáta Klemensová

Renáta Klemensová, Petr Houska, Pavlína Kafková

Petr Houska, Pavlína Kafková

Petr Houska, Anna Cónová

Renáta Klemensová, Vladimír Polák

Kristýna Krajíčková, Renáta Klemensová

Tomáš Jirman, Jan Fišar

Vladimír Polák, Jan Fišar

Celkový pohled

Vladimír Polák, Jan Fišar

Anna Cónová, Marie Logojdová